

EFFEKTIVURDERING AF DUF'S INTERNATIONALE ARBEJDE

HOVEDRAPPORT
JANUAR 2022

Nordic Consulting Group

Indhold

1. INTRODUKTION – FORMÅL, METODE OG TILGANG.....	3
2. DUF'S PROJEKTPULJE	4
PULJENS HISTORIK	4
PULJE OG PROJEKTVOLUMEN.....	4
3. INDIVIDUELLE EFFEKTER.....	7
KAPACITET.....	9
ENGAGEMENT	12
LEDERSKAB	14
TVÆRGÅENDE KONKLUSIONER.....	17
4. ORGANISATORISKE RESULTATER – MEDLEMSORGANISATIONER	18
STÆRKERE MEDLEMSORGANISATIONER.....	19
5. ORGANISATORISKE RESULTATER – PARTNERORGANISATIONER	21
ORGANISATORISK KAPACITET	22
DEMOKRATISK ORGANISERING	23
SYNLIGHED	26
TVÆRGÅENDE KONKLUSIONER.....	27
6. SAMFUNDSFORANDRINGER:	28
ANERKENDELSE AF UNGE.....	29
FORTALERVIRKSOMHED OG OPLYSNING	31
FORBEDREDE LIVSVILKÅR.....	32
TVÆRGÅENDE KONKLUSIONER.....	34
7. OVERORDNEDE REFLEKTIONER OG ANBEFALINGER	35
8. KONKLUSION	41

1. INTRODUKTION – FORMÅL, METODE OG TILGANG

DUF blev stiftet i 1940 for at oplyse, engagere og oplære unge i demokrati og er i dag en paraplyorganisation for 80 danske ungdomsorganisationer, der tilsammen repræsenterer 600.000 medlemmer i Danmark. DUF arbejder både nationalt og internationalt. Som del af sit virke forvalter DUF en pulje til at understøtte medlemsorganisationers internationale engagement, gennem støtte til partnerskaber med ungeorganisationer i udlandet med fokus på at fremme demokrati og ungeinddragelse.

Baggrunden for denne rapport er DUF's ønske om at få ny, opdateret og underbygget viden om resultater og effekter af de partnerskaber, der støttes af DUF's internationale pulje på individ-, organisations- og samfunds niveau. Formålet er at kvalificere DUF's fremadrettede arbejde med puljen, understøtte kommunikation af de længerevarende effekter i Danmark og partnerlandene, samt inspirere flere medlemsorganisationer til at arbejde med den internationale pulje.

Effektvurderingen fokuserer på beskrivelse og analyse af resultater af DUF-støttede partnerskaber i perioden 2014-2020, med fokus på større projekter under puljen (partnerskabs og pilot projekter). Undersøgelsen har inkluderet:

- Gennemgang og analyse af DUF's strategi, årlige Danida afrapporteringer, puljeretningslinjer, samt projektafrapporteringer til DUF indenfor perioden.
- Spørgeskemaundersøgelser til danske og internationale frivillige samt medlems- og partnerorganisationer.
- Interviews af udvalgte DUF-medlemsorganisationer og deres partnere, aktive under puljen i undersøgelsesperioden.
- Feltarbejde og dataindsamling i Rwanda og Palæstina med fokus på at identificere resultater fra partnerskaber i disse lande (modificeret outcome-harvesting).

Et centralt element i dataindsamling og analysen har været at etablere forventede resultatkategorier i forhold til DUF's overordnede effektområder, individ, organisation, samfund. Disse tre effektområder er hovedelementerne for "udviklingstrekanten", der danner rammen for DUF's forandringsteori. Som indledning til analysens metode, er mere detaljerede under-resultatkategorier blev etableret på baggrund af dokumentgennemgang og dialog med DUF og undersøgelsens følgegruppe. Disse har struktureret dokumentanalyse, spørgeskema, interviews og analyse. Effektkategorierne er blevet justeret undervejs i analysen, da data pegede på nye kategorier af resultater. Eksempelvis var forbedrede livsvilkår ikke indledningsvist inkluderet som effektkategori, og derfor heller ikke del af spørgeskemaet. Det stod tydeligt frem som resultat i feltbesøg, outcome-harvesting og interviews. Yderligere stod resultater omkring klassisk fortalervirksomhed ikke tydeligt frem i den senere undersøgelse, som derfor blev slået sammen med oplysning i en samlende effektkategori. Endeligt er "organisering af andre unge", altså af andre unge end frivillige i partnerorganisationerne, vist sig som en tydelig effekt. Det er både en effekt i sig selv, men også et væsentligt element på tværs af de tre andre kategorier, og vil i denne undersøgelse blive præsenteret som del af "demokratisk organisering" af partnerorganisationerne. Analysens endelige resultatkategorier kan ses nedenfor.

- **Individ:** 1) Øget *kapacitet* af frivillige; 2) øget *engagement* af frivillige generelt og i deres organisationer, og 3) styrket *lederskab* af frivillige.
- **Organisation:** 4) Styrket *kapacitet og engagement af medlemsorganisationer* til internationale partnerskaber; 5) øget *organisatorisk kapacitet* af partnerorganisationer til at understøtte resultater, 6) styrket *demokratisk organisering* af frivillige i partnerorganisationer i forhold til antal og inddragelse, og 7) øget *synlighed* af partnere i forhold netværk og adgang til beslutningstagere.

- **Samfund:** 8) Øget *anerkendelse af unge* som demokratiske agenter, 9) *oplysning og fortalervirksomhed* gennemført af unge, samt 10) unges bidrag til *forbedrede livsvilkår* for andre.

Effektområderne og de relaterede resultatkategorier er ligeledes **retningsgivende for strukturen i nærværende rapport**. Rapporten er således bygget op med en overordnet overblik over DUFs internationale pulje. Efter indledningen følger en gennemgang af hvert enkelt effektområde og relaterede resultatkategorier, med tværgående konklusioner efter hvert afsnit. Rapporten afsluttes med et afsnit omkring tværgående betragtninger og anbefalinger, samt en opsummerende konklusion.

NCG og konsulentholdet, Cecilia Linn Hansen og Jakob Kirkemann Boesen, vil gerne takke DUF og alle partnere og frivillige, der har taget sig tid til at bidrage til dataindsamling, analyse og rapport.

2. DUF'S PROJEKTPULJE

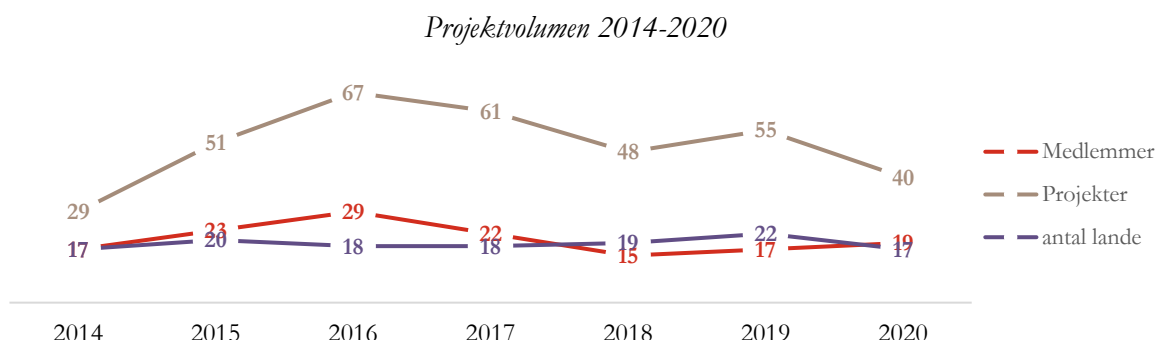
PULJENS HISTORIK

Nærværende effektvurdering dækker DUF's internationale projektpuljer i perioden 2014-2020. Historisk var der fra 2014 frem til 2016 både en projektpulje til partnerskaber i udviklingslande, samt en MENA-pulje finansieret gennem DUF's MENA-program. Puljerne havde relativt ensartede retningslinjer og formater men forskellige bevillingsudvalg. DUF mistede MENA-finansiering i 2016, men projekter fortsatte med no-cost-extension ind i 2017. DUF fik dog øget sin generelle støtte i 2017, og en ny samlet programaftale med Danida trådte i kraft fra 2018 og danner ramme for den nuværende pulje, bevillingsstruktur og retningslinjer under et samlet globalt ungeprogram.

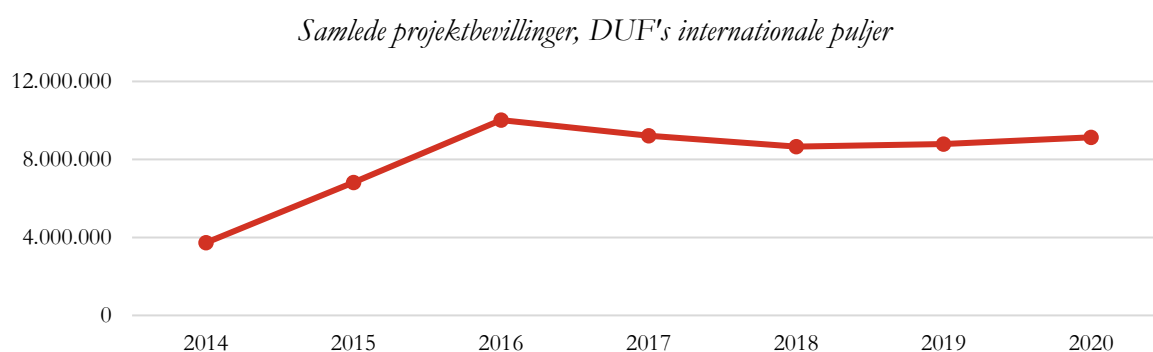
Puljernes overordnede formål har været stabilt igennem perioden, men med mindre forskelligheder i specifikke fokusområder i puljens toårige strategier og den bagvedliggende resultatmatrix. Gennemgående fokusområder har dog været frivillige som forandringsagenter, fortalervirksomhed og unges evne til at øve indflydelse på egne samfund, samt stærkere ungeorganisationer gennem partnerskaber. Ligeledes har folkelig forankring været et gennemgående fokus. En relevant variation er dog, at formålsbeskrivelser og rapportering i 2014 er mere vægtet mod de danske medlemsorganisationer og deres rolle, mens beskrivelserne fra 2017/18 og frem har et mere tydeligt fokus på partnere og forandringer i partnerlande. På trods af disse variationer har puljernes rammer dog været forholdsmæssig stabile, og projekterne vil blive betragtet samlet uden distinktion til pulje eller periode. Nærværende analyse er dermed en samlet undersøgelse af DUF's internationale puljearbejde.

PULJE OG PROJEKTVOLUMEN

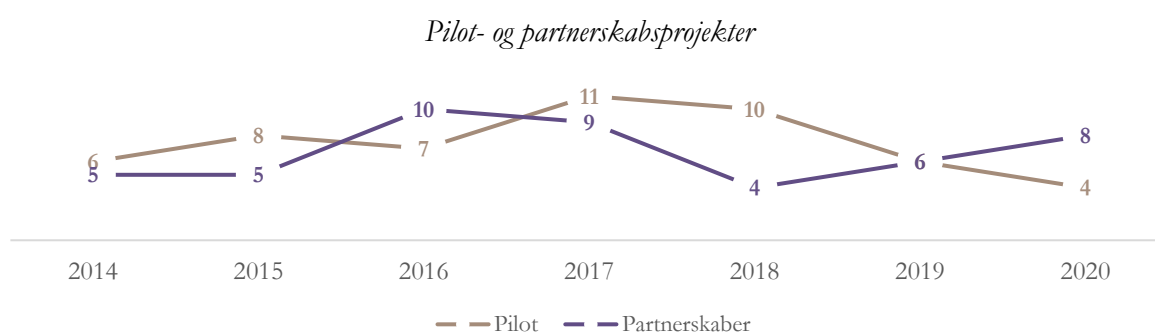
I den nuværende pulje-struktur kan der bevilges til syv projekttyper; 1) Partneridentifikation, 2) Forundersøgelse, 3) Pilotprojekt, 4) Partnerskabsprojekt, 5) Ungdomslederudveksling, 6) Netværksaktivitet og 7) Partnerskabsudvikling. Nedenfor ses en oversigt over samlet antal projekter, antal aktive medlemsorganisationer og antal lande hvor puljerne har været aktive 2014-2020.

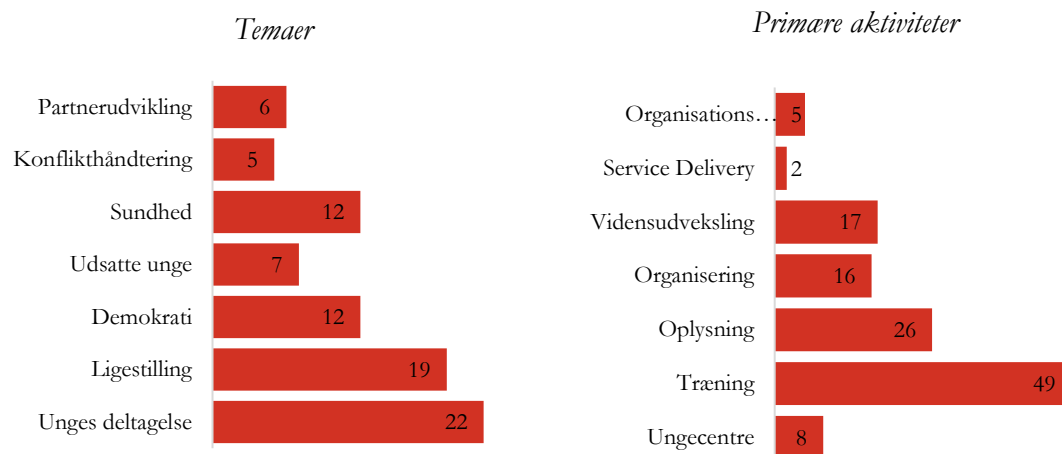
Det samlede antal projekter og aktive antal medlemsorganisationer var højest i 2016, og er derefter faldet. Dette er primært et udtryk for, at der siden er blevet bevilget et højere antal partnerskabsprojekter, som optager en større del af de samlede puljemidler. Overordnet har det samlede bevillingsbeløb været støt voksende siden 2014, og har fra 2016 holdt sig relativt stabilt mellem 9-10 millioner kroner.

Denne effektivitetsvurdering har fokus på pilot- og partnerskabsprojekter, som udgør de større og længerevarende bevillingskategorier, hvor andre projekttyper vil blive betragtet som indirekte støtte. Der har i perioden 2014-2020 været 52 pilot og 47 partnerskabsprojekter. Der har omkring omlægningen af puljen i 2018 været et mindre fald i partnerskabsprojekter.

Fra 79 afrapporterede projekter i perioden 2014-2020 fordeler projekternes temaer og primære aktiviteter sig som følger (et projekt kan dække mere end ét tema eller én aktivitet).

Kilde: Dokumentgennemgang

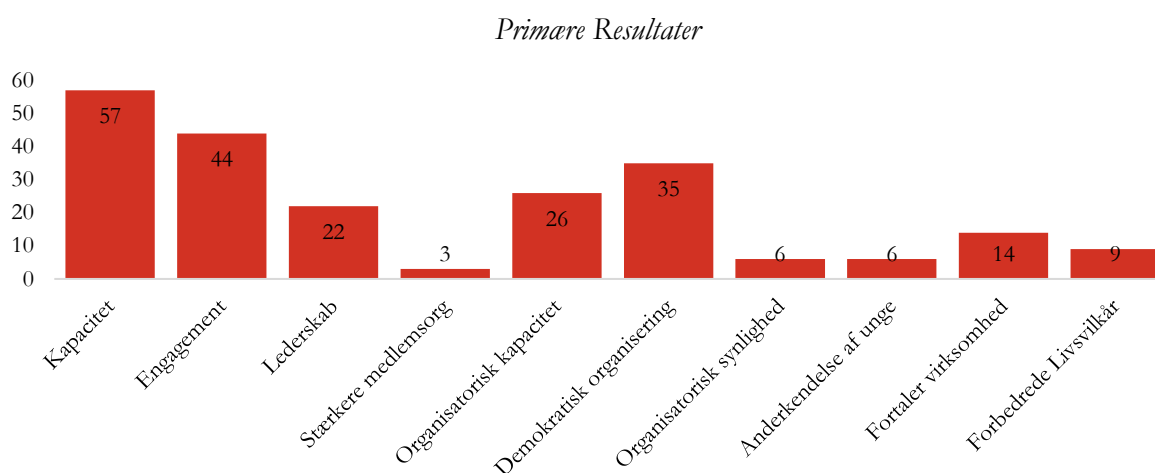
Temaerne dækker over:

1. **Partnerudvikling:** Organisationsudvikling af partnerorganisationer.
2. **Konfliktforebyggelse:** Konfliktåndterring, fred og konfliktforebyggelse, og psykosocial support.
3. **Sundhed:** HIV, seksuel og reproduktiv sundhed, og livstilssygdomme.
4. **Udsatte unge:** Børnearbejde, unge i fængsler, hjemløse børn, og flygtninge.
5. **Demokrati:** Unges fortalervirksomhed, demokratiske værdier, menneskerettigheder, og valgdeltagelse.
6. **Ligestilling:** Seksuelle og reproduktive rettigheder, sexchikane, kvinders rettigheder, og ligestilling.
7. **Unges deltagelse:** Projekter med primært fokus på at øge ungeengagement, udvikle almene færdigheder, ungeledelse og organisering af ungeengagement i ungdomsklubber, råd, mv.

Fra dokumentgennemgangen af pilot- og partnerskabsprojekter kan ses følgende **primære aktiviteter** i projekterne:

1. **Ungecentre:** Aktivitetspuljer, oprettelse eller styrkede ungecentre, klubber, mv.
2. **Træning:** ToT, ledelsestræning, og curriculum udvikling.
3. **Oplysning:** Oplysning, fortalervirksomhed, offentlige events, og sociale medier, mv.
4. **Organisering:** Volontører, ungeambassadører, mentorprogrammer eller anden organisering af ung-til-ung støtte.
5. **Vidensudveksling:** Dialog, workshops, konference, rollespil, og storytelling.
6. **Service delivery:** Service delivery, juridisk vejledning, sundhedsydelse.
7. **Organisationsudvikling:** Udvikling af organisatoriske manualer, retningslinjer og praksisser.

Projekternes afrapporterede resultater fordeler sig som vist nedenfor. Det er især individuel kapacitets og engagementsudvikling samt kapacitets- og demokratisk organisering for partnerorganisationerne, der er hovedfokus i projekterne. De samfundsorienterede effekter bliver i mindre grad fremhævet i rapporterne, og medlemsorganisationernes udvikling ligger stort set kun implicit i afrapporteringerne. De enkelte resultater vil blive analyseret yderligere i deres respektive afsnit.

Kilde: Dokumentgennemgang

I hovedanalysen, der følger, bliver hver af disse resultatkategorier udforsket yderligere gennem spørgeskemabesvarelser og kvalitative studier.

3. INDIVIDUELLE EFFEKTER

De unge frivillige har en helt essentiel rolle i de internationale partnerskaber både i de danske og de internationale organisationer. De unge designer, driver og deltager i projekterne, og de bliver ofte undervist gennem kurser eller seminarer hos DUF undervejs. Mange partnerskabsprojekter kører samtidig ungdomslederudvekslinger for både danske og internationale unge tilknyttet partnerskaberne, og unge fra medlemsorganisationer understøtter træning for partnere baseret på deres erhvervede kompetencer.

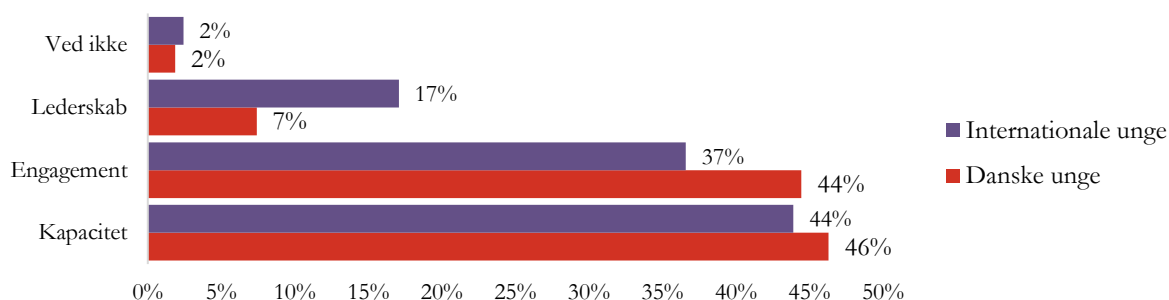
De tre primære effekter for unge frivillige er hhv. kapacitet, engagement og lederskab, hvor **både danske og internationale frivillige vurderer, at engagement og kapacitet er de to hyppigste effekter**. Flere internationale end danske unge har vurderet, at forbedret lederskab var den primære effekt af at deltage i partnerskabet. Effekterne beskrives herunder:

Kapacitet: Frivillige har øget kapacitet til facilitering, projektledelse, partnerskaber, viden om demokrati eller andet relevant for internationalt engagement og samarbejde.

Engagement: Frivillige har øget deres tro på at kunne bidrage til forandring, udsyn og motivation til engagement, opbygget netværk og styrkede relationer med ligesindede unge og udøvet praktisk engagement som frivillige.

Lederskab: Frivillige har taget handling og/eller øget deres engagement i eller uden for deres organisationer, bidraget til forandringer der rækker ud over dem selv, eller været rollemodeller for andre unge.

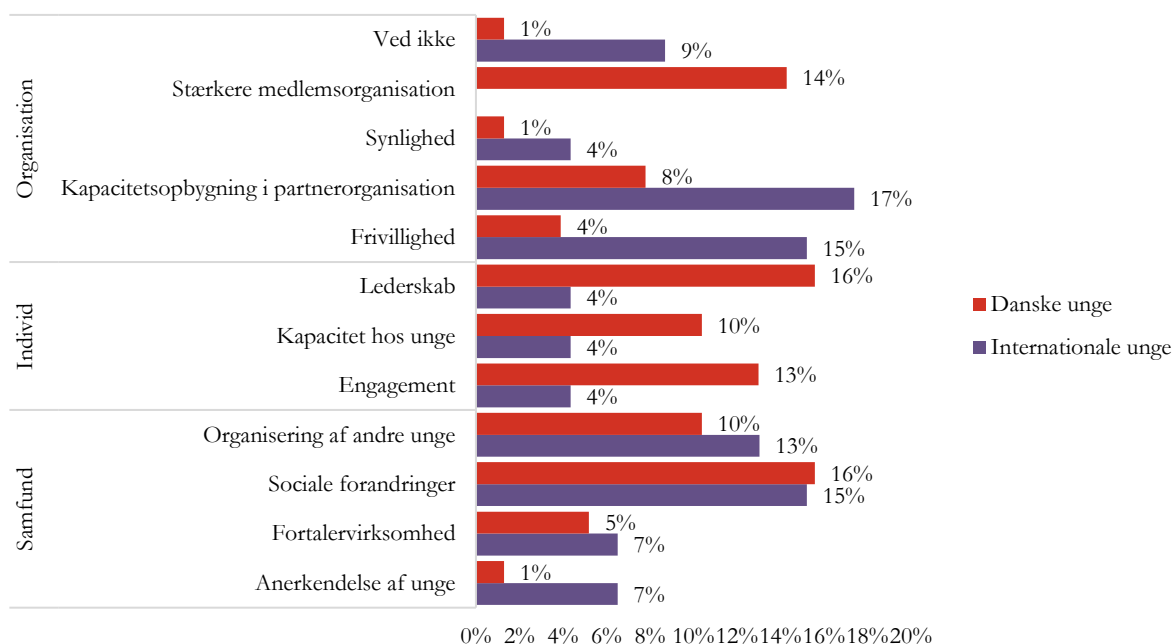
Unge frivillige: Primære effekt af frivilligt arbejde i et internationalt partnerskab

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 41 besvarelser fra 41 internationale respondenter og 54 besvarelser fra 51 danske respondenter.

De unge ser stor betydning i den personlige udvikling, de har haft i løbet af partnerskabet. For **de danske unge er effekten vigtig for deres egen individuelle udvikling**, hvor særligt deres lederskabsevner forbedres. **De internationale unge ser i højere grad kapacitetsopbygningen i organisationen** som en vigtig effekt af deres egen udvikling. De internationale unge meddeler, at deres egen personlige udvikling er et meget vigtigt resultat af partnerprojektet – både i form af kapacitetsopbygning af nye egenskaber, engagement og øgede lederskabsevner. De er derudover bevidste om, at deres egen udvikling påvirker kapacitetsopbygningen i partnerorganisationen. Næsten hver femte (17%) af besvarelserne fra internationale unge angiver kapacitetsopbygning i partnerorganisationen som en afledt effekt af deres egen personlige udvikling. Lidt færre (14%) af de danske unges besvarelser peger på en stærkere medlemsorganisation som afledt effekt af deres egen udvikling. Både danske og internationale unge vurderer, at den individuelle udvikling, de har fået af det internationale partnerskab, i høj grad påvirker samfundseffekter gennem sociale forandringer i lokalsamfundet og med øget organisering af andre unge.

Effektens bidrag til at udvikle organisation og samfund

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 46 besvarelser fra 41 internationale respondenter og 77 besvarelser fra 51 danske respondenter.

KAPACITET

Alle de unge frivillige, der har besvaret spørgeskemaet, har meddelt, at de i høj eller nogen grad har forbedret deres egne evner og kapacitet ved deltagelse i et internationalt partnerskab. Det er særligt kompetencer inden for facilitering, projektledelse og evnen til at indgå i partnerskaber, der er blevet forbedret, og der er ikke umiddelbar forskel på danske og internationale unge. De internationale unge har i højere grad end de danske unge fået viden om FN's verdensmål, demokrati, og fortalervirksomhed.

Måden, de unge har tillært sig deres nye kompetencer på, varierer dog. De internationale unge meddeler i høj grad, at det er **træning, oplysning og i nogen grad et øget netværk**, der har forbedret deres kompetencer. For de danske unge er det i særlig grad **brugen af eksisterende viden i praksis og til dels træning i nye kompetencer**, der har gjort en forskel for dem. Gennem interviews blev det klarlagt, at mange unge ser det som en stor fordel at få en platform, hvor de kan bruge de værktøjer og redskaber, som de lærer på universiteterne. De internationale unge fortæller, at deres kompetencer fra universitetet eksempelvis kommer i spil for PR-studerende, der får ansvaret for public relations på tværs af partner-organisationens forskellige projekter, eller medicinstuderende, der indgår aktivt i diabetesforebyggende aktiviteter med lokale. Det samme kan være tilfældet for studerende, der ikke bruger deres kompetencer direkte, men som tilegner sig projektledelseskompetencer, der fx støtter deres ingeniørstudier. Både de danske og internationale unge tillærer sig kompetencer, som de mener kan bruges i fremtidige jobs.

Derudover meddeler flere, at **der er en god synergi mellem træning og praksislæring i projekterne**. De unge får mulighed for at lære nye færdigheder, men det der rodfæster læring, er muligheden for at bruge disse i praksis efterfølgende. Desuden viser interviews, at de relationer

"I have not even talked about the practical things. I had no idea of how to make a workshop, how to network, how to develop a project, how to work with finances. I have had training before – but you don't really learn before you do it yourself!" – frivillig, partnerorganisation

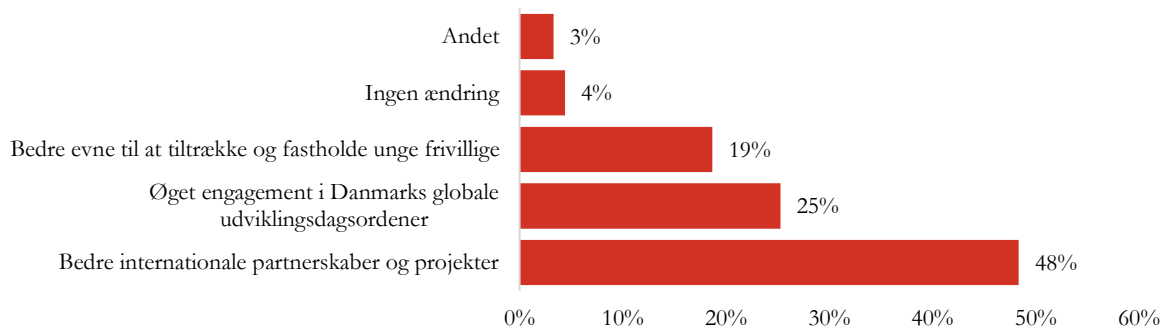
og venskaber, der bygges op gennem træningen i de tidlige stadier af projekterne, bidrager til, at de unge tør åbne sig selv og afprøve de nye teknikker. Vi hører eksempelvis fra en medlemsorganisation: *"Det relationelle i udviklingssamarbejdet er virkelig vigtigt. De længerevarende internationale relationer bærer projektet, og det inspirerer de danske unge at skabe samfundsforandringer sammen med dem"*. Kulturmødet mellem de unge er særligt vigtigt. For de internationale unge betyder det noget, at det er unge danskere, der afholder træning og driver projekterne. Ung-til-ung mødet er vigtigt for udviklingen af nye kompetencer, da det giver selvtilid og ansvar, at der ikke kommer "en voksen" og løser opgaver og problemer. Kulturmødet fremstår som en mere væsentlig faktor for danske unge end for internationale.

Den individuelle udvikling for de enkelte unge **er vigtigt for organisationerne**, der deltager i partnerskabet. De danske unge vurderer, at det særligt er organisationens evne til at deltage i internationale partnerskaber og projekter, der bliver påvirket når de unge øger deres kapacitet. En mindre gruppe danske unge vurderer dog, at det ikke har haft en effekt på organisationen, fordi de efterfølgende enten har nedlagt det internationale arbejde, eller fordi de allerede har opbygget kompetencerne ad andre veje.

Fra spørgeskemaer ser vi, at de internationale unge ser den individuelle kompetenceopbygning som en faktor til, at organisationerne bedre kan **tiltrække og fastholde unge frivillige**. Knap halvdelen af besvarelserne (45%) fra de internationale unge omhandler denne effekt, mens det kun er 19% af de danske unge, der vurderer at organisationerne kan bruge det til at tiltrække og

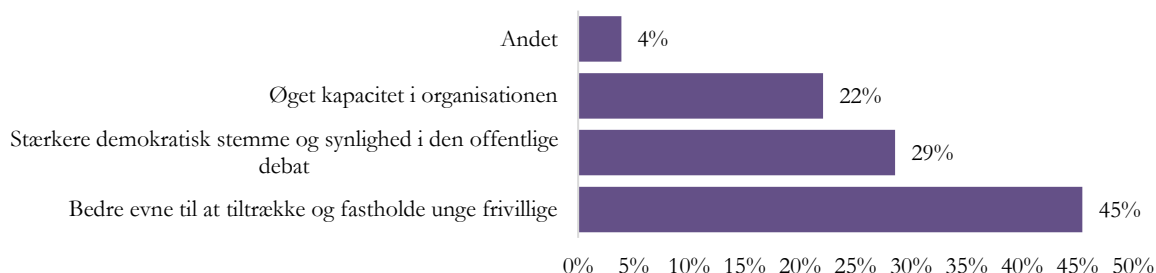
fastholde frivillige. Bemærk, at de danske unge frivillige blev spurgt specifikt ind til effekt-kategorier, der var forventet for de danske medlemsorganisationer, mens de internationale unge blev spurgt ind til forventede effekt-kategorier for partnerorganisationer. Derfor afviger kategorierne i de to grafer i nogen grad fra hinanden. Forventningerne blev sat i samarbejde med DUF og følgegruppen.

Danske unge: Din kapacitetsudviklings bidrag til organisationen

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 91 besvarelser fra 51 danske respondenter.

Internationale unge: Din kapacitetsudviklings bidrag til organisationen

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 77 besvarelser fra 41 internationale respondenter.

Kapacitetsudviklingen opstår i mødet mellem unge fra forskellige kulturer, hvor træning og praksislæring indgår. Det kan være præsentationsteknikker, konflikthåndtering eller facilitering, som de unge kan tage med sig og bruge til at udvikle organisationen eller deres egne muligheder for fremtiden. Desuden bidrager kapacitetsudviklingen til de unges engagement og ledelseskompetencer, og der opstår synergier mellem de tre individeffekter, som set i casen nedenfor. Ligeledes kan det ses at de unges kompetencer øger frivillig kultur og kompetencer i organisationerne. Både i form af at tiltrække frivillige og til at øge engagementet fra de unge.

ØGET KAPACITET FOR UNGE I MUSALAHA, PALÆSTINA

Musalaha er en etableret organisation, der har samarbejdet med Israelmissionens Unge (IU) siden 1999. Organisationen er bygget op omkring forsoning mellem religiøse grupper i Israel og Palæstina. Partnerskabet mellem Musalaha og IU fokuserer på unge muslimer og kristne i Betlehem, hvor de to kulturelle grupper bor geografisk tæt uden at have meget at gøre med hinanden.

De unge bliver mødt af trænings- og dialogskabende aktiviteter af både den danske partner og den palæstinensiske organisation. Musalaha har udviklet et 6-skridt program til forsoning, konflikthåndtering og dialog mellem grupper, mens IU og DUF bidrager med erfaring om aktiviteter målrettet unge, frivillighed, demokrati, sprog og projektkoordinering.

De unge palæstinensere har særligt reageret på den praktiske læring, hvor de møder andre unge med forskellig baggrund fra deres egen, og gennem dialog og nye venskaber får modet til selv at tale foran større forsamlinger og til at adressere følsomme emner som fordomme, konflikt og religion. De fysiske rammer betyder desuden meget for det dialogskabende rum, eftersom partnerskabet arrangerer den første del af projektet med de unge på neutral grund med ørkencamping i Jordan.

Oplysning fra de danske frivillige om demokrati og frivillighed har været en øjenåbner for mange unge palæstinensere. Ved mødet mellem unge blev der dannet et fortroligt rum, og de danske unges egne fortællinger og statistik fra Danmark om mulighederne med frivillighed gav dem viden om nye måder at skabe forandringer på. De lærte i øvrigt hvordan man selv driver en workshop eller session, og at det kræver forberedelse og øvelse.

De internationale unge kommer igennem projektet med direkte fokus på kapacitetsopbygning af dialogredskaber, konflikthåndtering, frivillighed og praktisk projektfacilitering. Som del af projektet engageres de unge i at udvikle deres eget projektdesign til frivillig outreach i deres lokalsamfund. Det har bl.a. inkluderet forsoningsworkshops på folkeskoler eller træning af børn på summer camps faciliteret af Musalaha.

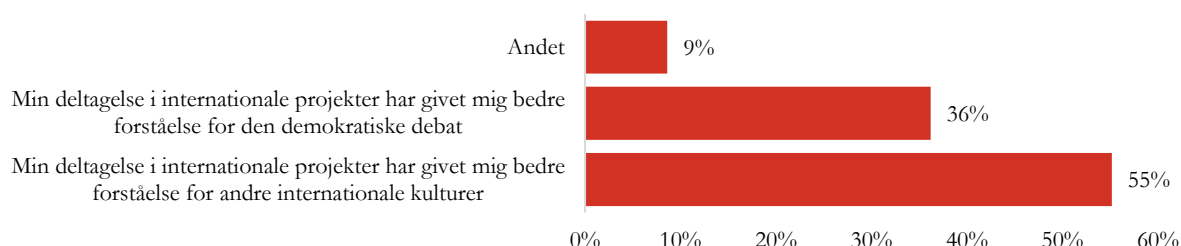
Projektgrupperne består af en kernegruppe på 4-6 personer, der deltager i ungdomslederudveksling og den administrative projektledelse, en workshopgruppe på 20-30 unge projektdeltagere, der deltager i ørkencamping og dialogworkshop under selve projektet, samt alle de børn og unge, som inkluderes i de efterfølgende outreach aktiviteter. Partnerskabet mellem Musalaha og IU når dermed ud til en bred cirkel af unge, der alle bliver engageret i frivillige og demokratiske værdier. De unge projektdeltagere inspireres derudover til at tage lederskab i og uden for organisationen (fx i deres jobs, familie eller omgangskreds) og benytte den tillærte kapacitet til egne ideer og projekter. Et eksempel ses hos en deltager, der til daglig er lærer på en muslimsk skole, og som bruger de tillærte metoder til at introducere sine elever for kristendommen for at nedbryde gabet mellem muslimske og kristne børn i Betlehem.

ENGAGEMENT

Muligheden for at involvere sig praktisk i projekter er en stor del af at opbygge engagement for de unge frivillige. De unge lærer, at deres handlinger kan påvirke deres samfund. De opbygger tiltro til dem selv og lærer, at det er meningsfuldt at udtrykke deres holdninger og værdier.

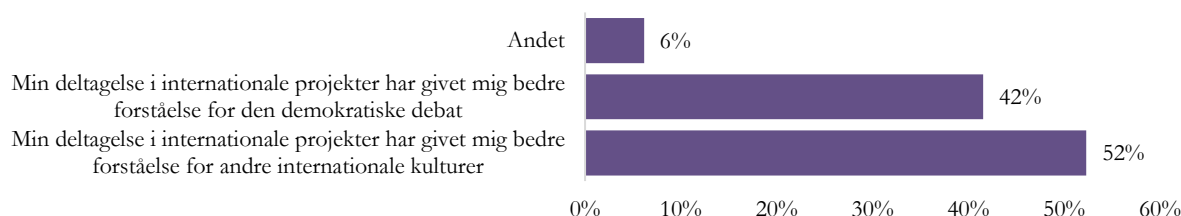
Både internationale og danske unge oplever, at deres egne holdninger og værdier blev forandret af at deltage i et DUF-støttet partnerskabsprojekt. Stort set alle internationale unge (97%) oplevede i nogen eller høj grad ændrede holdninger (63% i høj grad, 34% i nogen grad og kun 2% en lille smule), mens 73% af de danske unge oplevede ændrede værdier og holdninger (25% i høj grad, 49% i nogen grad, 22% en lille smule og 4% overhovedet ikke).

Danske unge: Inden for hvilke områder oplever du særligt, at dine holdninger er ændret?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 58 besvarelser fra 49 danske respondenter.

Internationale unge: Inden for hvilke områder oplever du særligt, at dine holdninger er ændret?

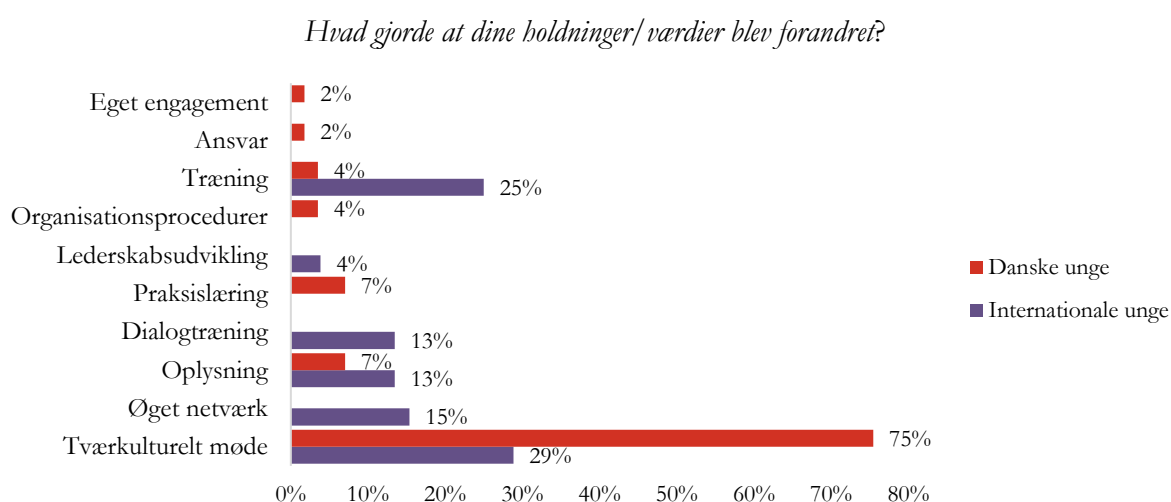

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 65 besvarelser fra 41 internationale respondenter.

Den mest hyppige holdning, der er blevet ændret, er, at **de unge har fået en bedre forståelse for andre internationale kulturer**. Eksempelvis nævner en frivillig i en partnerorganisation: *"At rejse var mit stærkeste minde. Det gav mig chancen for at repræsentere min egen kultur og lære andre kulturer at kende"*. De unges holdning til og forståelse af den demokratiske debat og dialog er også blevet forbedret. To tredjedele (66%) af de internationale unge vurderer blandt andet, at deres holdning til demokrati og dialog er forbedret, mens det er tilfældet for knap halvdelen (43%) af de danske unge (bemærk, at det er muligt at afgive flere besvarelser i spørgeskemaet, så disse tal kan ikke aflæses direkte i figurerne ovenfor). Den forbedrede forståelse for den demokratiske debat er en grundsten for DUF's arbejde med unge frivillige. Det er forventeligt, at de internationale unge reagerer på denne holdningsændring, da unges deltagelse i samfundet ofte er formålet med partnerskabsprojekterne, og at knap halvdelen af besvarelserne omhandler denne effekt, tyder på, at de ungedrevne internationale partnerskaber har succes med det. Det er dog også interessant at bemærke, at hver tredje (36%) af de danske unges besvarelser angiver forbedret forståelse for den demokratiske

debat som en holdningsændring. DUF's internationale arbejde påvirker dermed både danske og internationale unges holdninger til den demokratiske debat.

De danske unge vurderer primært, at det er kulturmødet i de internationale partnerskaber, der gjorde, at deres holdninger eller værdier blev ændret. De internationale unge forbinder i højere grad forandringen med flere forskellige aktiviteter. Det tværkulturelle møde betyder stadig meget, men træning og oplysning i fx demokratiske principper, frivillighed og dialog betyder lige så meget for de unge uden for Danmark.

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 57 besvarelser fra 49 danske respondenter og 52 besvarelser fra 41 internationale respondenter.

De ændrede holdninger og værdier giver udslag i et større engagement i organisationen for de unge, og de internationale unge giver selv udtryk for, at det **især er troen på egne evner, der styrkes**. Både troen på at deres holdninger er værdifulde og relevante, og troen på at deres evner rækker langt nok til at gøre en forskel for andre. Eksempelvis siger en frivillig fra en partnerorganisation: ”Og ved du, hvad den bedste del var? Programmet efterlod os unge i lokalsamfundet med en erkendelse: Jeg ved nu, hvad jeg brænder for, hvad der får mig til at stå ud af sengen og knokle hver dag, hvad jeg tror på, og jeg har skabt en vej i livet.” Når de unge kan se faktiske resultater og effekter af deres frivillige arbejde, bliver de mere engagerede og får mod på at starte nye projekter op. Mange er overraskede over, hvor hurtigt de kan se en forskel for andre gennem et projekt, de selv er med til at bygge op.

“It was a surprise for me that one project can make such a great impact in a short time.” – frivillig, partnerorganisation

Der er også eksempler på, at de internationale unge har ændret deres holdninger til demokratisk samarbejde og dialog mellem mennesker fra forskellige politiske eller kulturelle ståsteder. Udover de tidligere input fortæller interviews eksempelvis, at mødet med danske politikere på udvekslingsrejserne til Danmark har åbnet de unges øjne for, at man kan samarbejde på tværs af politisk overbevisning, og at unge er værdige til at blive hørt af højtstående politikere.

Fra outcome-harvesting ser vi, at **det øgede engagement hos internationale unge særligt spiller en rolle for at øge styrket demokratisk organisering af frivillige i partnerorganisationen**. De unge får mod på at igangsætte nye initiativer og tage ansvar for at

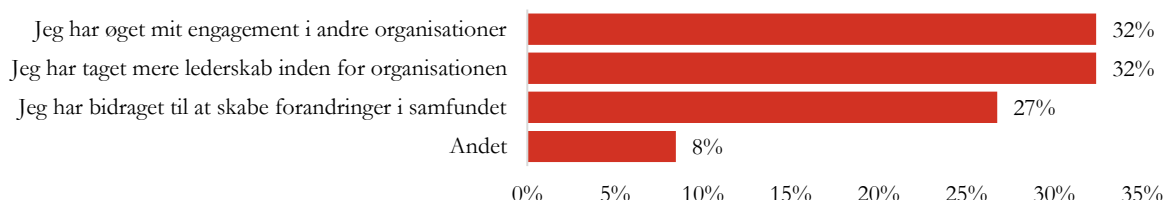
udvikle organisationen. På den lange bane bidrager det til forbedret anerkendelse af unge på samfunds niveau. For de danske unge giver det øgede engagement primært udslag i bedre internationale partnerskaber, og det gør ikke lige så stor forskel for den nationale kapacitet i organisationen.

LEDERSKAB

Ledelse bliver sjældent planlagt som et resultat – men det er den væsentligste faktor bag alle andre resultater. **Det opstår i en synergi mellem træning, praksis, og en organisation der giver plads.** Ledelse er ingrediensen i projekter, der leverer resultater ud over det forventede. På grund af sammenspillet med praksis og organisationsudvikling opstår det ikke af enkelte træninger eller workshops men som et organisk element i et forløb – og derfor også ofte i længere partnerskaber, der også har fokus på organisering. Individuelt lederskab skaber resultater, der rækker langt ud over projekterne, da det både styrker de unges kompetencer og giver dem engagement til at påtage sig nyt ansvar, involvere og organisere andre eller opstarte nye projekter – både internt i organisationen og uden for. Særligt giver ung-til-ung mødet en eksperimenterende tilgang, der tillader den enkelte unge at udvikle en ledelsesrolle.

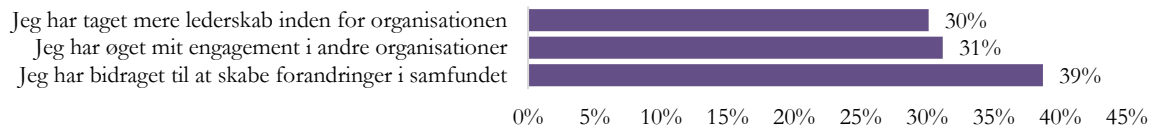
De unge mener i høj grad selv, at de har forbedret deres evne til ledelse ved at deltage i et internationalt partnerskab. 7 ud af 10 internationale unge og 6 ud af 10 danske unge har i høj grad øget deres engagement uden for organisationen eller til aktiviteter, der rækker ud over dem selv. Det kommer for **de danske unges vedkommende særligt til syne ved, at de unge har taget mere lederskab inden for organisationen** eller har øget deres engagement i andre organisationer. Disse to faktorer er også tydelige for de internationale unge, men de mener i højere grad at **deres lederskabsevner har bidraget til at skabe forandringer i samfundet.** Det er interessant at se, at hyppigheden for de danske og internationale unges besvarelser er modsatte. Den effekt, der opstår oftest for de internationale unge, opstår sjældnest for de danske unge. Resultatet for de danske unge står i kontrast til den tidligere konklusion om, at de unge ikke selv vurderer, at de internationale projekter påvirker deres organisation særligt – selvom hver tredje unge mener, at de har taget mere lederskab inden for organisationen. Dette kan bl.a. forklares ved, at den internationale projektgruppe i danske medlemsorganisationer nogle gange ses som en selvstændig enhed, og at lederskab i projektgruppen ikke nødvendigvis er identisk med lederskab i organisationen.

Danske unge: Inden for hvilke områder oplever du særligt, at du har øget dit engagement?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 71 besvarelser fra 48 danske respondenter.

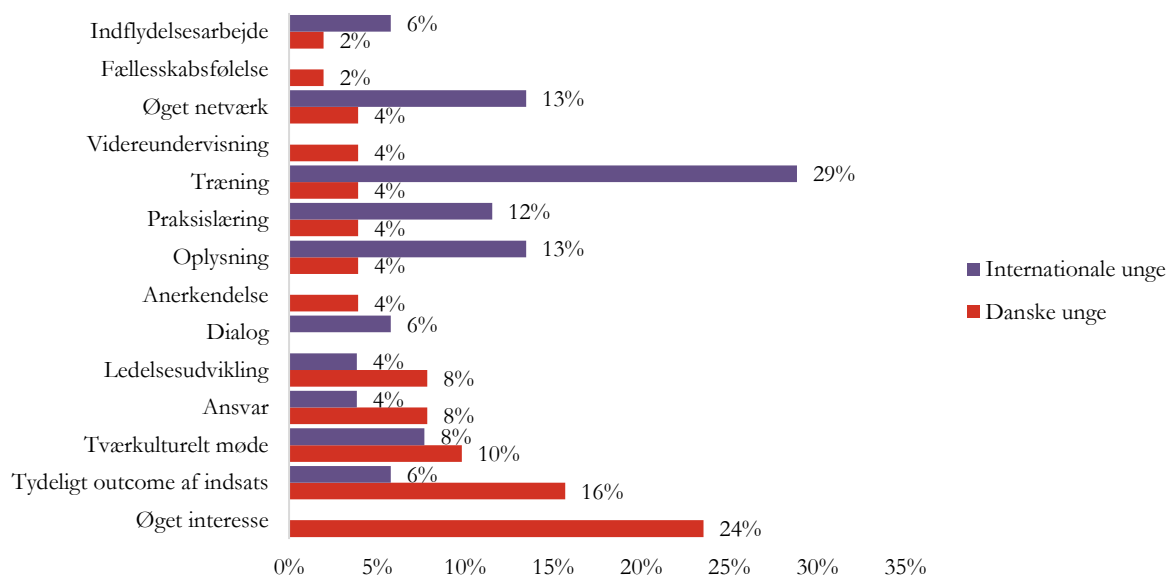
Internationale unge: Inden for hvilke områder oplever du særligt, at du har øget dit engagement?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 93 besvarelser fra 41 internationale respondenter.

Der er stor forskel på hvilke dele af projekterne, der påvirker hhv. de danske og internationale unges ledelsesevner. **De danske unge reagerer i høj grad på deres interesse for internationalt arbejde**, at de kan se en effekt af deres indsats og det tværkulturelle møde i partnerskaberne. **De internationale unge reagerer derimod særligt på træning, oplysning og brugen af deres ledelsesevner i praksis.** Desuden er netværket, der følger med partnerskaberne (både de nationale og internationale), en kilde til yderligere initiativer og lederskab fra de unge. Overordnet er der rigtig god feedback fra både internationale og danske organisationer på, at de unge, der deltager i ungdomslederudveksling, udvikler en stærk lederrolle til fremtidige aktiviteter i og uden for organisationerne. Eksempelvis udtaler en repræsentant for en partnerorganisation: *“De danske ungdomsledere, der kom til Zimbabwe, var et nøgleelement for at organisere unge, fordi de inspirerede de lokale unge og det demokratiske samfund i Zimbabwe. Det omvendte var også tilfældet, da de internationale frivillige tog til Danmark. De så på egen hånd, hvordan de kunne være deres egne ledere i deres eget samfund.”*

Hvad gjorde, at du har øget dit engagement?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 51 besvarelser fra 48 danske respondenter og 53 besvarelser fra 41 internationale respondenter.

Efter partnerprojekterne opstarter de internationale unge, der har opbygget lederskab, nye initiativer, som organisationerne hjælper dem med at sætte i værk. De unge når dermed ud til mange flere gennem fx Youth Clubs eller Women Clubs. **De unge engagerer sig i lokale initiativer** fx universitetsstuderende, der rækker ud til skoler for at oplyse om fx sex og kærestesorger, eller unge der er utilfredse med deres lokalregerings håndtering af nødhjælp under

tyfoner og derfor selv starter fundraising kampagner, der støtter lokale familier. Det praktiske engagement med lokalsamfund og andre NGO-aktører gennem det DUF-støttede projekt giver muligheden for at sætte nye ting i gang. For unge i Danmark sætter det også aftryk uden for projekterne. Flere danske frivillige fortæller, hvordan det har ændret deres uddannelses- og karriereprioriteter eller har formet deres politiske udsyn og engagement. Vi har desuden set eksempler fra både danske og internationale unge om, at de vælges ind i byråd på trods af deres unge alder. Særligt internationalt er dette nyt, hvor unge ikke traditionelt har indgået i politiske beslutningsprocesser.

INDIVIDUEL LEDELSE. MERE AKTIVE FRIVILLIGE I SHAHED PALÆSTINA.

Samarbejdet mellem Organisationen Shahid (Witness Center for Citizen Rights and Community Development) og International Medical Cooperation Committee (IMCC) startede i forbindelse med et partner-identifikationsprojekt i 2015, og Shahid drives i dag af frivillige unge og en enkelt fastansat projektkoordinator. Shahid organiserer unge i Nablus-området i Palæstina, og selvom organisationen er opbygget gennem et samarbejde med IMCC i Danmark (og derfor havde sundhed som hovedfokus i det første partnerskabsprojekt), er studerende fra mange studieretninger aktive i organisationen – der tælles fx ingeniører, arkitekter, marketing og business-studerende.

Shahids og IMCC's partnerskab startede med indledende partneridentifikation og pilotprojekt, hvor de unge lokale blev trænet i frivillighed, projektledelse, engelsk mm., og hvor partnergruppen udførte både en "Needs Assessment" analyse i lokalområdet og en outreach øvelse, hvor der blev taget kontakt til lokale NGO'er og interessante stakeholders til projektet. Både træning, Needs Assessment og outreach var vigtigt for de unges fremtidige engagement og lederskab i organisationen.

I Palæstina er det ikke normalt at være aktiv i frivillige organisationer, da de unge bruger deres tid på arbejde, og det er sjældent, at de prioriterer frivillige aktiviteter frem for lønnede. Derfor er det særligt, at Shahid har haft succes med at engagere så mange unge på relativt kort tid, som de har. De unge siger selv at det er pga. "[Shahid, red.] gives us a leadership platform with no boss, where we can follow our own ideas".

Når de unge får ideer til nye projekter, bliver de støttet til at udvikle projekterne i gruppen, hvilket er resulteret i, at organisationen nu både har aktiviteter inden for projekter der fremmer entreprenørskab for kvinder, grønne projekter, der fremmer have- og landbrug i landsbyerne, samt et medieprojekt, hvor nyheder på sociale medier og nyhedsbureauer bliver valideret af bl.a. journaliststuderende.

De unge fortæller, at motivationen til at påtage sig mere ledelsesansvar i organisationen kommer fra det event, der blev organiseret som output af IMCC-partnerprojektet. Her fik de en oplevelse af succes og fællesskab, hvor det var tydeligt hvilken effekt, de havde gjort for lokalbefolkningen. På grund af den indledende Needs Assessment analyse, de havde lavet sammen med IMCC, vidste de unge, hvor potentialet for at nå flest marginaliserede borgere var størst. Det var en stor oplevelse for dem at udbrede viden om sundhed og sundhedstilbud til lokalbefolkningen.

En af grundstenene, for at Shahid har mulighed for at følge op på de unges nye ideer, er, at alle er blevet trænet (gennem DUF-kurser, IMCC-træningsaktiviteter eller videretræning) i projektledelse, organisering,

marketing, ansøgninger, budgettering og afrapportering. At have denne kapacitet på plads for alle i organisationen gør den bæredygtig og uafhængig af enkeltpersoner.

Endelig er det store netværk, Shahid har fået gennem IMCC-partnerskabet, essentielt for de unges lederskab. For det første har de unge lært om frivillighed, demokratiske værdier og debat gennem de danske frivillige. Dette har givet dem selvtilliden til at tale højt om deres drømme og gå aktivt efter dem. For det andet har det givet et lokalt og globalt netværk af potentielle donorer og samarbejdspartnere, der ønsker at samarbejde med de unge i Shahid, da de kan se resultaterne af de projekter, der laves. Det store netværk gør nye ideer mulige – fx er projektet om kvindelige entreprenører støttet af Erasmus+, og de unge har fortsat Diabetes Awareness Weeks med sundheds-NGO'er og lokale politikere.

TVÆRGÅENDE KONKLUSIONER

Unge i partnerlande fremhæver ofte de praktiske kompetencer, de har lært, som det mest signifikante – særligt projektledelse, facilitering og andre projektrelaterede kompetencer, og også hvordan det betyder noget for andre dele af deres liv som job, bedre frivillige, eller nye netværk. Unge fremhæver også forandret udsyn både i forhold til, hvordan de ser deres land, men også hvordan de ser på deres eget liv (tænke kritisk, være reflekteret, være fleksibel, være dialogorienteret). Endelig er der også mange eksempler på at have opbygget lederskab, og hvordan unge har brugt det lederskab til at starte andre og mindre initiativer. Gennemgående for alle har resultatet været personlig vækst, men også at de har bidraget til vækst og styrket lederskab i deres organisationer – og deres evne og lyst til at hjælpe andre unge/værdsætte frivillighed og engagement.

De tre hovedresultater for de unge – kapacitet, engagement, lederskab – hænger stærkt sammen og påvirker hinanden cirkulært. Der er ikke en lineær effektkæde, men det kan dog ses, at lederskabet er det resultat, der tværgående faciliterer en række andre resultater. Lederskabet kommer ikke af sig selv, og de unges øgede kapacitet gennem fx praksislæring og tilkendt ansvar fra organisationerne støtter op herom. Ud over projektfaciliterende og -ledende kompetencer er gennemgående områder for øget kapacitet unges rettigheder, ligestilling, viden om demokrati og fortalervirksomhed.

Det, der virkelig tiltrækker de unge på et personligt plan, og som organisationerne bruger til at tiltrække nye frivillige, er **muligheden for at komme ud og rejse og møde nye kulturer**. For danske unge står det stærkt sammen med muligheden for at bruge egne kompetencer og drive et projekt. For internationale unge giver det dem muligheden for at repræsentere deres egen kultur ude i verden. Selve rejserne og kulturmøderne (inkl. konferencer/kurser og ungdomslederseminar afholdt i Danmark), som faciliteres af DUF, giver både kompetencer, engagement og lederskab. Særligt ungdomslederprojekterne rapporteres som at ændre de unges liv.

For at projekter bliver bæredygtige og fortsætter efter DUF-projektet er ledelseskompetencer afgørende. **Unge ledelse og engagement skaber resultater langt ud over det planlagte.** Unge tager initiativ og skaber deres egen forandring (fx stiller op til politik, starter virksomheder, begynder at studere, skaber deres egen NGO eller selvhjælpsgruppe osv.), og de fortsætter tanken om ung-til-ung, frivillighed og ungedrevne initiativer. Det i sig selv er en effekt, da ungedrevne projekter og frivillighed ikke er en stærk praksis i mange af de lande, hvor partnerskaberne implementeres. Det er centralt når organisationerne giver plads og ansvar til de unge, og når de føler, de kan gøre en forskel. Oplevelsen af succes ved at bidrage skaber selvtillid, engagement og

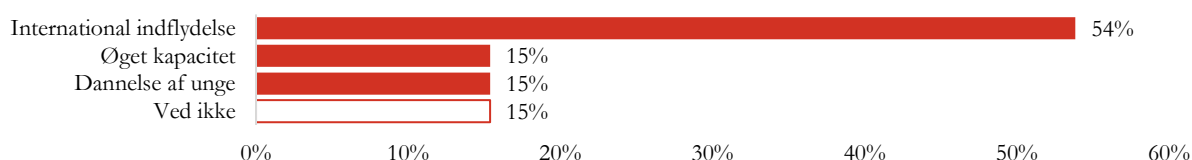
grobund for lederskab. Der er dermed både stærke synergier mellem de tre effekter for individet, men også mellem individuelle og organisatoriske resultater.

4. ORGANISATORISKE RESULTATER – MEDLEMSORGANISATIONER

DUF's medlemsorganisationer er ankeret for de internationale partnerskaber. Medlemsorganisationerne har flere muligheder for at søge forskellige projekttyper i internationalt regi; fra at identificere en potentiel partner, til et faktisk partnerskabsprojekt, til efterfølgende netværksudvikling. Strukturen af DUF's modalitetssammensætning giver mening for især nye organisationer, da de unge frivillige, der skal skrive ansøgninger og drive projektet, langsomt bliver lært op i processerne. Medlemsorganisationerne giver udtryk for, at læringskurven for nye frivillige er rigtig god ved at starte med et pilotprojekt og efterfølgende arbejde videre mod et partnerskabsprojekt, og at samarbejdet med DUF's rådgivere fungerer godt.

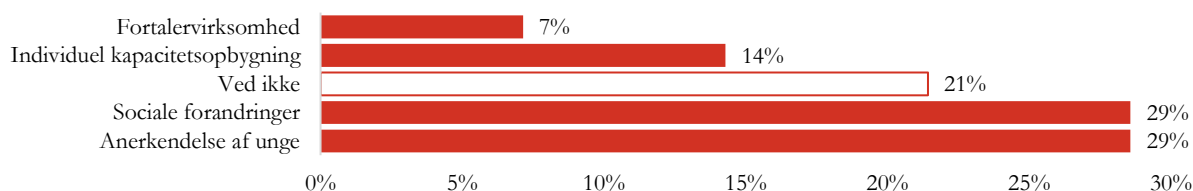
DUF's medlemsorganisationer ser især, at de internationale partnerskabsprojekter skaber resultater for organisationen i form af øget international indflydelse, mens faktorer som øget kapacitet og dannelse af unge i mindre grad påvirkes af projekterne i DUF's internationale pulje. Til gengæld mener hver tredje medlemsorganisation, at **den forandring, organisationen har oplevet, bidrager til sociale forandringer og til anerkendelse af unge**. Generelt ser vi også, at de danske medlemsorganisationer har svært ved at identificere den største forandring (15% af organisationerne kunne ikke svare herpå), og særligt at de svært ved at identificere, hvordan forandringen bidrager til at udvikle samfundet (21% af besvarelserne – svarende til 23% af organisationerne – svarede "ved ikke" på dette spørgsmål). Det går igen i løbet af kapitlet, at "Ved ikke"-kategorien fylder meget.

Medlemsorganisationer: Hvad har været den største forandring for organisationen af at deltage i DUF's internationale pulje?

Note: Besvarelserne baserer sig på 13 respondenter.

Hvordan har forandringen bidraget til at udvikle samfundet?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 14 besvarelser fra 13 respondenter.

Mange medlemsorganisationer har ikke internationalt arbejde som deres hovedaktivitet, og forskellige organisationsstrukturer kan give udfordringer for DUF's finansieringssystem. Formålet

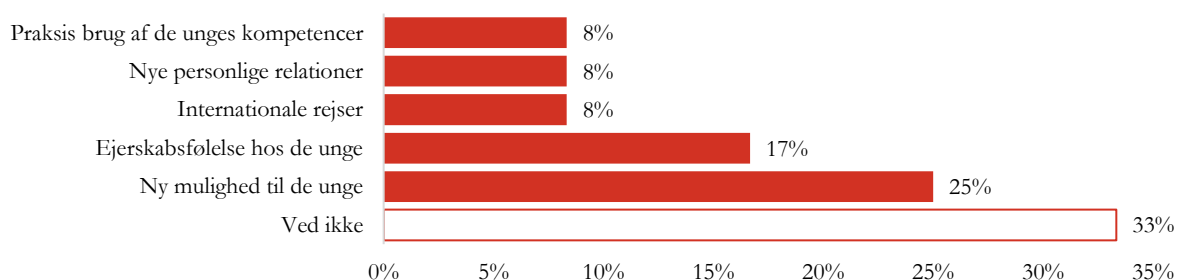
med de internationale partnerskaber er primært forbedringer af lokalsamfundet hos partneren. Det betyder, at **de internationale partnerskaber kun i mindre grad påvirker udviklingen af medlemsorganisationerne**. Nogle organisationer oplever dog, at det internationale arbejde styrker dem i forhold til deres frivillige engagement, kapaciteten til internationale partnerskaber eller engagementet i Danmark globale dagsordener.

STÆRKERE MEDLEMSORGANISATIONER

Godt halvdelen af medlemsorganisationerne har i høj grad styrket deres frivillige engagement efter det internationale partnerskab. For hver tredje har det overhovedet ikke eller kun haft en lille smule effekt for det frivillige engagement. Særligt for organisationer, hvor det internationale ikke er hovedaktiviteten (fx politiske organisationer, eller organisationer, hvor global aktivitet ikke er skrevet eksplicit i strategien), er det internationale arbejde blot et ekstra gode for de unge, men det er ikke noget, der tiltrækker nye frivillige. Det kan dog i nogle tilfælde være med til at fastholde unge, der allerede er meget aktive i det nationale arbejde. Eksempelvis nævner en dansk medlemsorganisation: *”De frivillige, der deltager i internationale partnerskaber, er allerede engagerede i organisationen. Det giver fastholdelse for de ”dygtige” frivillige, og det er et ekstra tilbud at kunne give dem. Men det er ikke det, der motiverer de unge til at starte med.”*

I organisationer, hvor globalt engagement af unge er en del af hovedformålet, har det internationale arbejde både tiltrukket nye frivillige og engageret gamle frivillige mere. De unge er stolte af at være en del af en organisation, der gør en forskel ude i verden. De reagerer desuden på ung-til-ung perspektivet, hvor de selv får lov at styre og drive et projekt. Desuden reagerer de på at få lov til at bruge og udvikle nye kompetencer, hvilket også giver styrke til organisationen, da de unge styrkes i bl.a. administrativt projektarbejde. Selvom muligheden for at komme ud og rejse trækker, er det særligt opbygningen af længerevarende internationale relationer, der har betydning for de unge.

Hvad ved de internationale projekter gjorde, at det frivillige engagement i organisationen blev forbedret?

Note: Besvarelsene baserer sig på 12 respondenter. Organisationer, der svarede ”Overhovedet ikke” til om de har øget deres frivillige engagement er ikke blevet stillet dette spørgsmål.

Kapaciteten til at indgå i internationale partnerskaber er blevet forbedret for to tredjedele af medlemsorganisationerne (en tredjedel melder ingen eller lille effekt). **Det er særligt i forbindelse med at implementere internationalt arbejde i organisationernes strategi og forankre det i det daglige arbejde, at det internationale arbejde er forbedret.** DUF’s projektmuligheder og rådgivning fungerer især godt for organisationer, hvor internationalt arbejde er nyt, og hvor de mindre (pilot-)projekter giver redskaberne til at videreudvikle sig til et partnerskabsprojekt

efterfølgende. Projektlederne i organisationen får dermed kapaciteten til at arbejde videre med større internationale projekter.

Der er som allerede bemærket en klar sammenhæng mellem øgede individuelle og øgede organisatoriske kompetencer særligt i de mindre organisationer. Det giver meget værdi for den enkelte at deltage i et internationalt partnerskab, men for organisationen afhænger effekten af, hvor godt kompetencerne overdrages, når individer forlader organisationen, eller hvor personen lander efterfølgende. **De projekter, der har**

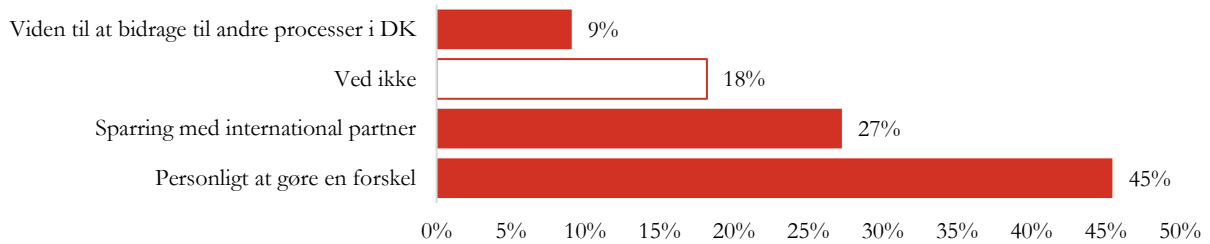
“Det har ikke været et problem med projektgruppen at der er udskiftning. Vi har faste statusmøder med gruppen og vidensdeler og forankrer viden i organisationen og i sekretariatet. Det er fedt at der er høje forventninger – bare de er afklarede.” – dansk medlemsorganisation.

langvarige effekter, lykkes med at forankre viden og organisere de frivillige til videreudvikling af projekterne fx gennem systematisk overdragelse, løbende inddragelse af nye frivillige, der overlapper med mere erfarne på vej ud, eller igennem enkelte fastansatte koordinatore i et sekretariat. Det kan være et væsentligt område for DUF at styrke tilgange til i højere grad at forankre sammenhængen mellem individuel og organisatorisk kapacitet.

Enkelte organisationer peger i interviews på, at det er **nødvendigt med et yderligere samarbejde** (fx med moderorganisationen eller en anden større organisation med international erfaring) for at skaffe ressourcer til en international projektleder, der kan forankre de administrative opgaver og viden fra samarbejdet i organisationen. Et samarbejde med andre organisationer giver desuden erfaring til at søge midler til at fortsætte projektarbejdet fx gennem CISU eller Globalt Fokus, hvis organisationernes behov ikke kan imødekommes udelukkende af DUF's projektpulje. Det ses fx i større organisationer, hvis der er behov for lønninger til administrative medarbejdere i Danmark eller partnerlandet.

De tydeligste effekter for medlemsorganisationerne af det internationale arbejde er styrket frivilligt engagement samt øget kvalitet af de internationale partnerskaber. Dvs. organisationerne er blevet bedre til at tiltrække eller fastholde unge, og de har forbedret deres kapacitet til at indgå i internationale partnerskaber. **Kun i mindre grad fremhæver medlemsorganisationerne evnen til at bidrage til den danske globale udviklingsdagsorden** som en effekt af partnerskaberne. Knap halvdelen af medlemsorganisationerne har kun i mindre grad eller slet ikke bidraget til den danske udviklingsdagsorden. Dem, der har bidraget, har særligt gjort det gennem øget debat og dialog blandt unge i partnerlandet. Fx ser en dansk medlemsorganisation et stort potentiale i at nå ud til mange unge og gøre en stor forskel ved at fremme frivillighed og demokrati gennem en etableret partnerorganisation, hvor marginaliserede unge køres i stilling til at blive positive forandringsagenter. Det spiller desuden ind i den danske agenda om at engagere religiøse aktører. Styrkelsen af det globale engagement er vigtigt for organisationerne, men det er også et område, der er drevet af personlig interesse og passion fra de enkelte frivillige.

Hvad ved det internationale partnerskab gjorde, at I øgede jeres globale engagement?

Note: Besvarelsene er baseret på 11 respondenter. Organisationer, der svarede "Overhovedet ikke" til om de har øget deres globale engagement er ikke blevet stillet dette spørgsmål.

Overordnet giver det legitimitet til medlemsorganisationen at lave internationale partnerskaber, og det giver de unge frivillige fornemmelsen af at være en del af noget større. **Det giver stolthed til bagland og til de unge frivillige.** Eksempelvis udtaler en medlemsorganisation med længere erfaring fra internationale partnerskaber: *"Det internationale arbejde giver legitimitet for organisationen – gejst til de frivillige, internationale gæster til kongresser og forståelse af at være en del af noget større."* Mens også organisationer, der er nye til internationale partnerskaber, har udtalt: *"Bare det at få et pilotprojekt har en kæmpe symbolsk værdi. Det giver mulighed for at indfri vores vision om at unge skulle engagere os globalt. Det giver værdi og stolthed for bestyrelsen og for baglandet og medlemmer"*.

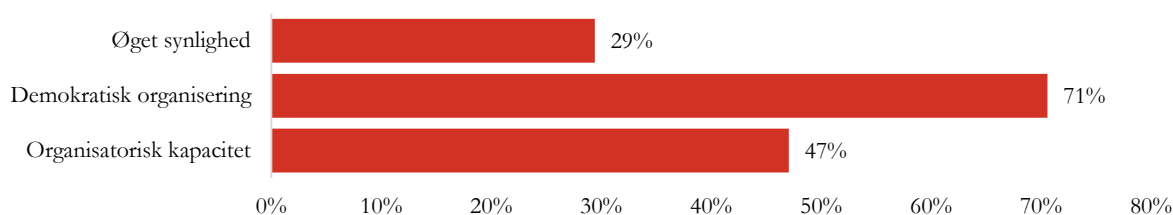
5. ORGANISATORISKE RESULTATER – PARTNERORGANISATIONER

Partnerskaber og projektaktiviteter er med til at styrke DUF's medlemsorganisationer men også ungeorganisationer i samarbejdslandene. DUF's medlemsorganisationer danner partnerskaber med en bred vifte af forskellige organisationer uden for Danmark fra små ungeklubber, ungeafdelinger i veletablerede NGO'er og interesse-baserede ungeorganisationer til brede medlemsbaserede organisationer som for eksempel studenterforeninger. De resultater, enkelte organisationer ser af partnerskabet, er derfor også forskellige. Gennemgående effekter kan dog kategorisere i forhold til:

1. **Organisatorisk kapacitet:** Organisationens viden, redskaber og tilgange til at drive projekter og projektaktiviteter.
2. **Demokratisk organisering:** Organisatorisk evne til at understøtte unges frivillighed og engagement.
3. **Øget synlighed:** Organisationens følgeskab, netværk og adgang til beslutningstagere.

Af disse er demokratisk organisering det mest rapporterede resultat i alle undersøgelsens datasæt.

Partnerorganisationer, der "i høj grad" har set følgende effekter:

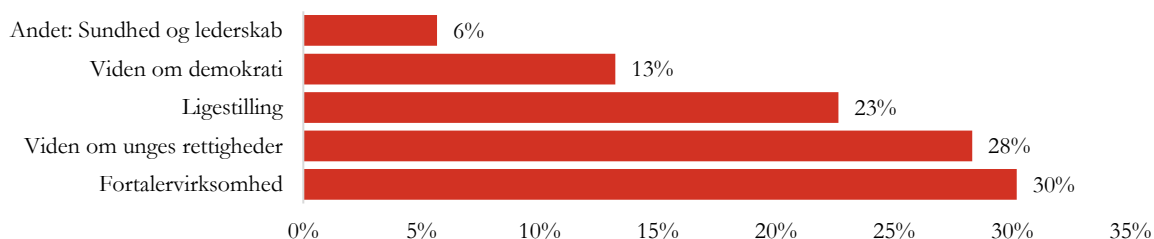
Note: Baseret på 17 besvarelser fra internationale organisationer i hver kategori.

Et flertal af partnerorganisationer rapporterer i spørgeskemaer *organisationsudvikling* som et af de primære og mest væsentlige resultater fra det DUF-finansierede partnerskab.

ORGANISATORISK KAPACITET

Styrket organisatorisk kapacitet af partnere er et væsentligt resultat af DUF's pulje. Knap halvdelen (47%) af partnerorganisationerne indikerer i spørgeskemaet, at deres kapacitet "i høj grad" er styrket, og 41% i nogen grad. Organisatorisk kapacitet dækker over evnen til at drive projekter og projektaktiviteter, administration, budget og økonomistyring, mødeledelse, men også viden om demokrati, rettigheder, ligestilling, fortalervirksomhed og andre tematiske kompetencer. I forhold til øgede tematiske kompetencer er fordelingen blandt partnere som følger:

Inden for hvilke områder har I særligt øget jeres kapacitet?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 53 besvarelser fra 17 internationale organisationer.

Det er kun i et fåtal af partnerskaberne, at øget kapacitet af partnere fremgår som et egentligt formål, og er rapporteret som et resultat. **I langt de fleste tilfælde opstår resultatet organisk** gennem projektudvikling og -implementering, praksiserfaring samt løbende dialog og sparring med DUF's medlemsorganisationer. Primær kapacitetsudvikling relaterer sig til projektledelse, projektværktøjer, og tematiske kompetencer, men mange partnere nævner også områder som agendaer, mødeledelse og referatet eller styrket budgettering og bilagshåndtering.

Det ses meget ofte, at de frivillige, der har været del af partnerprojekter, ledelsestræning og andre kurser, efterfølgende indtager en mere central rolle i partnerorganisationerne. I mange af organisationerne, der har deltaget i undersøgelsen, udgøres den nuværende ledelse således af frivillige, der har været del af træningsforløb og ledelsesudvikling som del af DUF-finansierede partnerskaber. Særligt i frivilligt drevne ungeorganisationer, som udgør størstedelen af partnerskaberne, er der derfor ofte en **direkte**

"Our organisational capacity is to a large extent also the sum of our individual capacities." – frivillig i partnerorganisation

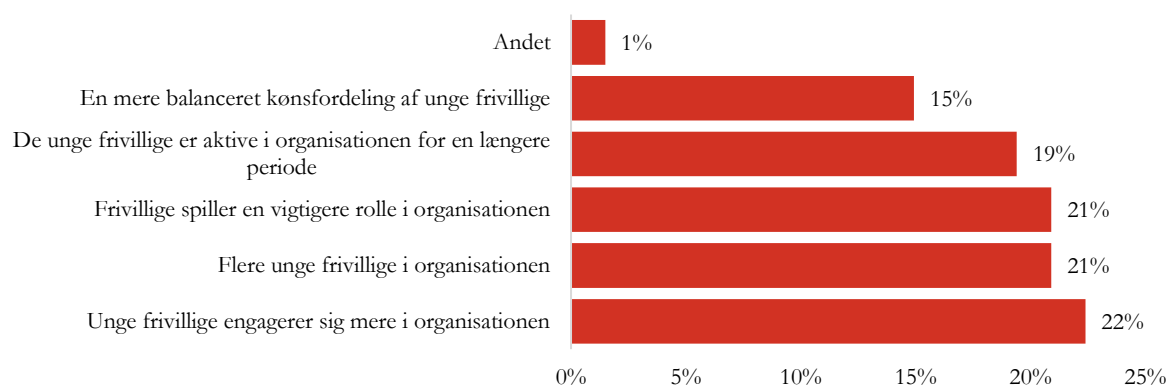
sammenhæng fra øget individuel kapacitet, engagement, og ledelse til styrket organisatorisk kapacitet. Af samme årsag fremstår træning af frivillige som det mest signifikante bidrag til øget organisatorisk kapacitet, da det er frivillige, der varetager alle kerneopgaver i organisationerne. En frivillig i en partnerorganisation forklarer: *”Vores organisatoriske kapacitet er i høj grad summen af vores individuelle kapaciteter. Gennem partnerskabet har vi lært at arbejde med økonomi, med projektudvikling, facilitering, mødeledelse og meget mere. Jeg har eksempelvis været både frivillig, finansansvarlig og midlertidig koordinator for projektet. I alle rollerne lærer man noget nyt, som vi tager med ind i vores organisation, og som gør organisationen stærkere.”*

Endelig kan der observeres en signifikant **positiv synergi mellem flere frivillige, øget synlighed og kapacitet.** Når organisationerne er aktive i projekter og skaber resultater, bliver de mere synlige. Synlighed bidrager til flere frivillige, og der tiltrækkes flere til at løfte organisationen. Der bliver et bredere kompetenceudvalg samt mulighed for at lave teams og fordele roller og ansvar. Med flere frivillige, der engagerer sig, bliver der plads til at have dedikerede frivillige som ansvarlige for finans, PR, hjemmeside mm. Med flere frivillige og styrket kapacitet kan organisationen løfte flere aktiviteter, skabe flere resultater og bliver igen mere synlig.

DEMOKRATISK ORGANISERING

I alle dataset er **demokratisk organisering det mest markante resultat for stærkere partnerorganisationer**, men også på tværs af alle effektkategorier. Resultatet dækker over, at partnere har øget antal og inddragelse af frivillige i organisationen, styrket ligestilling og unges repræsentation i ledelse eller øget deres evne eller muligheder for at engagere frivillige. I denne undersøgelse dækker det både over partnernes evne til at opbygge frivillighed og engagement i egne organisationer, samt evne til at styrke frivillighed og organisering blandt unge uden for organisationen.¹ 71% af partnerorganisationer rapporterer i spørgeskemaundersøgelsen, at de i høj grad, og 29% i nogen grad, har øget deres kapacitet til demokratisk engagement. Typen af resultater for partnere fordeler sig nogenlunde jævnt inden for disse underkategorier.

Inden for hvilke områder er jeres arbejde med unge frivillige forbedret?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 67 besvarelser fra 17 internationale organisationer.

¹ Organisering af unge uden for organisationen kan også betragtes som et selvstændigt resultat på samfunds niveau, ligesom det er et indlejret element i både ” fortalervirksomhed” og ”forbedrede livsvilkår”, hvor organisationer har støttet andre unge til at organisere sig og tage handling på konkrete muligheder og udfordringer i deres kontekst. Dette adresseres i disse afsnit, samt i den endelige konklusion i rapporten.

Alle interviewede partnerorganisationer beskriver, at de muligheder, projekterne giver for at medlemmer kan være del af konkrete aktiviteter, er helt centrale for både at tiltrække flere medlemmer og øge engagement af eksisterende frivillige. Nedenstående case viser eksempelvis, hvordan en partner har femdoblet sit antal af medlemmer siden 2014, og primært tilskriver dette den mulighed partnerskabsprojektet har givet deres frivillige for at engagere sig praktisk i samfundet.

På samme måde viser outcome-harvesting **øget engagement fra frivillige, stærkere ungeledelse, og konkrete aktiviteter fokuseret på organisering** af unge, som markante bidrag til at styrke demokratisk organisering i partnerorganisationer. Ligesom ledelse fremgår styrket demokratisk organisering (som aktivitet og resultat) også som et ”**synergieresultat**”, der er et centralt og bagvedliggende bidrag til mange andre typer af resultater.

Ung-til-ung tilgangen understøtter sammenhængen mellem partnerskaber, projektaktiviteter og styrket demokratisk organisering. Fra interviews og feltbesøg ligges der fra mange partnere og frivilligdrevne organisationer vægt på, at **der i deres kontekst ikke er tradition for frivillighed og for ungeledede organisationer**, og at samarbejdet med medlemsorganisationer fra Danmark således har været et centralt element i at styrke deres egen evne til at arbejde med frivillighed og at aktivere og engagere medlemmer. En frivillig i en partnerorganisation siger således at: *”før projektet havde vi ikke viden og erfaring med frivillighed. Nu har vi mere end viden. Vi har et sprog, teori, erfaring og alt hvad vi har brug for til at forandre vores samfund.”* Partnerorganisationer understreger samtidig, hvordan partnerskaber har givet de konkrete og nødvendige muligheder for engagement, ansvar, udfordringer og muligheder for at udvikle deres organisations ansvar, men hvor der samtidig har været **plads til at eksperimentere og lære af sine fejl**.

DEMOKRATISK ORGANISERING. FLERE OG STÆRKERE FRIVILLIGE I MEDSAR RWANDA

MEDSAR (Medical Student Association of Rwanda) blev oprettet i 1977 som den første studenterforening i Rwanda. Et væsentligt element i MEDSAR’s mission er at repræsentere og styrke kommende læger, og støtte at studerende bliver involveret i oplysning og sundhedsfremmende aktiviteter omkring emner som seksuel og reproduktiv sundhed og livsstilssygdomme. I 2004 startede International Medical Cooperation Committee (IMCC) et partnerskab med MEDSAR og har siden da modtaget en række bevillinger fra DUF. De har siden 2014 haft ti bevillinger, både ungdomslederudveksling, netværksaktivitet, forundersøgelse og tre projekter. Projekterne har haft forskellige sundhedsfaglige temaer og komponenter, men et gennemgående element har været at organisere frivillige til at yde støtte til folkesundhed og oplysning i lokalområderne omkring fakulteterne med særligt fokus på samarbejde med udvalgte folkeskoler.

I 2014 havde MEDSAR cirka 100 medlemmer og primært mandlige ledere. I dag har MEDSAR 600 medlemmer og cirka halvdelen af lederskabspositionerne er besat af kvinder. MEDSAR tilskriver i høj grad den exceptionelle vækst og forandring partnerskabet og projekterne med IMCC. En primær årsag har været at projekterne gav mulighed for at aktivere flere unge, og med projektaktiviteterne blev det mere interessant at være del af MEDSAR. De positive resultater og aktiviteterne på fakulteterne, har skabt langt mere opmærksomhed omkring studenterforeningen.

Som et andet væsentligt element fremhæves det, at ledelsen af MEDSAR er blevet væsentligt styrket. Der har gennem projektet været lederudveksling og ledelsestræning i Rwanda. Der har været et forløb med workshops fokuseret på "Women's Leadership" og "Gender Empowerment", der har været med til at bringe flere kvinder ind i ledelsen først i projekterne og senere i organisationen. Alle nuværende ledere har været igennem en form for ledelsestræning gennem partnerskabsprojektet. Ikke fordi de blev udvalgt til træning som ledere, men fordi den træning, de fik, har styrket deres ledelse og engagement, sådan at de senere har fået ledelsesposter i MEDSAR.

MEDSAR peger også på, at styrket organisering og ung-til-ung sparring har været et væsentligt element. Det er et indbygget element i projekterne, at der arbejdes i en række mindre teams, ofte hvor nogle med mere erfaring arbejder sammen med nyere medlemmer. Det har også været med til at sluse nye medlemmer ind og hjælpe dem med at blive aktive i organisationen.

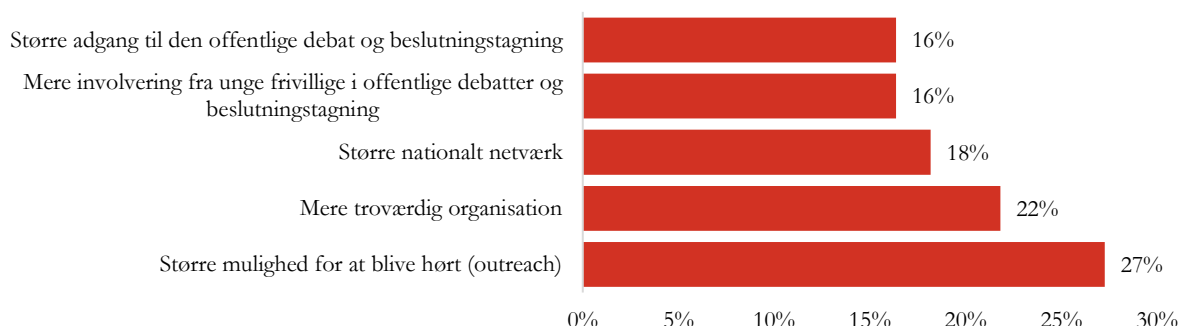
Endelig, og særligt i forhold til fokus på flere aktive kvindelige medlemmer og ledere, beskriver MEDSAR hvordan dette også direkte tilskrives dialog med IMCC og retningslinjer om ligestilling, der var del af projektsamarbejdet og siden har bredt sig og blevet del af MEDSAR's procedure.

Med flere og mere engagerede medlemmer har MEDSAR kunne levere flere resultater. Og flere og synlige resultater har igen tiltrukket flere medlemmer. Partnerskabet har gennem oplysning og rådgivning været med til at forbygge sygdom og fremme sundhed. Det har skabt opmærksomhed om, hvad unge kan, og MEDSAR er i dag langt mere kendt, ofte konsulteret, og har eksempelvis været med til at udarbejde curriculum for folkeskoler omkring seksuel og reproduktiv sundhed, som var fokus for et af partnerskabsprojekterne. Endelig har næsten alle lægestuderende været del af partnerskabsprojektet og har oplevet at arbejde i og skulle kommunikere med lokalsamfund. For mange af de unge har det været den største udfordring, oplevelse og forandring – at skulle omsætte teori til praksis, at forstå de konkrete problemer, som folk, der er mindre privilegerede end dem, lever med, at skulle kommunikere så det kan forstås og at kunne gøre en helt konkret forskel gennem den viden man besidder. Det er for mange en læring, de vil tage med sig resten af livet, og hvor Rwanda vil opleve en generation af læger, der har den oplevelse og læring med sig.

SYNLIGHED

Selvom det er det mindst rapporterede organisatoriske resultat, oplever mange partnerorganisationer øget synlighed på baggrund af partnerskaber med DUF's medlemsorganisationer. Organisatorisk synlighed dækker over øget følgeskab på sociale medier, kendskab i lokalområdet, legitimitet og anerkendelse eller stærkere netværk og adgang til andre relevante civilsamfundsorganisationer eller beslutningstagere. Næsten hver tredje (29%) af partnerne har i spørgeskemaet oplyst, at de i høj grad har oplevet øget synlighed, og 59% i nogen grad. I spørgeskemaet er der en relativt jævn fordeling mellem underkategorier med det største udslag omkring større følgeskab og viden om organisationen (outreach).

Inden for hvilke områder har I øget jeres synlighed/ demokratiske stemme?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 55 besvarelser fra 16 internationale organisationer.

Synlighed opstår i høj grad på baggrund af, at organisationerne på grund af **projekter har flere aktiviteter, der medfører en større synlighed og berøringsflade**. Selvom nogle organisationer ikke rapporterer synlighed som et primært resultat, er det ofte et vigtigt bidrag og element i demokratisk organisering og øget organisatorisk kapacitet som beskrevet i tidligere afsnit. **Øget synlighed er centralt for at tiltrække flere medlemmer, men det skaber også nye netværk og adgang til lokale myndigheder og beslutningstagere, som også af mange af organisationerne bliver fremhævet som et væsentligt element i deres kapacitet til at kunne drive forandring, hvilket beskrives senere under anerkendelse af unge og fortalervirksomhed. Projekter bringer således organisationen i kontakt med lokalbefolkning og beslutningstagere gennem oplysning, dialog og fortalervirksomhed. Mange projekter rækker ud til lokalsamfund såsom skoler, ungeklubber eller andre, skaber nye samarbejdsrelationer og kommer igennem projekterne i dialog med skoleledelse, lokalpolitikere eller andre organisationer der arbejder på samme område.**

På samme måde **bringer konkrete resultater fra partnerskabsprojekterne anerkendelse**. Flere ungeorganisationer oplever, at de på baggrund af gennemførte aktiviteter har etableret sig på et særligt vidensområde og i øget grad, bliver inviteret med til tematiske dialogmøder mm. af andre civilsamfundsorganisationer eller lokalpolitikere. Fra rapporter og interviews kan det ses, at dette både gør sig gældende inden for de konkrete temaer, som organisationerne arbejder med, men lige så ofte er det **en opmærksomhed omkring tilgang og metoden og hvordan frivillige, ungeledede organisationer har gjort en positiv forskel for andre**. Det, at unge tager lederskab og er med til at løse konkrete samfundsproblemer, er således i sig selv med til at skabe opmærksomhed og anerkendelse både fra lokalbefolkningen, fra politikere og fra andre organisationer, der er inspireret af den ung-til-ung

“The most important change for the youth is that they have become able to organise by themselves. In public youth centre it has been all about services to youth. The main change in our centre is that they are now able to reflect, decide and do things themselves” – partnerorganisation.

tilgang, der ligger til grund for DUF-støttede partnerskaber. En partner, der arbejder med frivilligt drevne ungecentre, forklarer, hvordan kommunale centre ofte har et fast skema, aktiviteter vælges og styres af voksne, og få unge kommer eller er aktive i centrene. I partnerskabet er der skabt et ungecenter der drives af unge, hvor de selv udvælger og faciliterer aktiviteter og tager ansvar. Organisationen beskriver: *"En af de største forandringer er ung-til-ung tilgangen. Det er en ekstrem stærk ide. Vores organisation er blevet mere synlig på regionalt og lokalt plan, og vi bliver kontaktet, fordi folk kan se, det virker. Vi har nye muligheder for at tale om vores projekt og filosofien bag det, og vi bliver inviteret til mange aktiviteter omkring, hvorfor og hvordan unge er så aktive og engagerede i vores ungecentre."* Centeret har skabt deltagelse og engagement blandt unge på en helt anden måde end de kommunale ungecentre, og er dermed også en platform for synlighed og dialog om hvordan ungecentre skal drives.

Interviews peger også på, hvordan **det at have en international partner skaber legitimitet** og opmærksomhed særligt for mindre, lokale partnere. Det kan også i nogle tilfælde give adgang til nye relationer eller netværk, da de med etableret projekterfaring bliver mere relevante eller attraktive samarbejdspartnere for andre NGO'er, myndigheder eller lokale donorer. I nogle få tilfælde berettes det også, hvordan DUF's medlemsorganisationer har været døråbnere og aktive i at skabe nye netværk. Endelig rapporteres konkret **træning i kommunikation, hjemmeside-udvikling og efterfølgende mere struktureret eller målrettet PR eller SoMe-arbejde** også som et bidrag til øget synlighed.

Øget synlighed er således et hyppigt og væsentligt resultat fra DUF-støttede partnerskaber. Når synlighed ikke i særlig høj grad rapporteres som et primært resultat hverken i rapporter eller i spørgeskema, kan det delvist ses som et udtryk for, at det opfattes som en funktion i at skabe andre resultater. Både spørgeskema og outcome-harvesting peger således på **synlighed som et vigtigt faciliterende element for andre resultater**. Det gør sig gældende for stærkere demokratisk organisering og styrket organisatorisk kapacitet men også øget anerkendelse af unge og nye netværk, der er væsentlige for oplysning og indflydelsesarbejde.

TVÆRGÅENDE KONKLUSIONER

Det er et gennemgående og **klart resultat, at partnerorganisationer vokser og bliver stærkere som følge af partnerskaber finansieret af DUF**. Organisationer øger deres kapacitet og bliver bedre til at udvikle og arbejde med projekter. De får mulighed for at aktivere flere frivillige og formår at tiltrække og organisere flere unge. De udvider synlighed af og kendskab til deres organisationer og udvikler deres netværk og kontakter.

Der er **klare sammenhænge og indbyrdes afhængigheder mellem forskellige organisatoriske resultater**. Partnerskaber skaber aktiviteter, som danner grobund for stærkere demokratisk organisering, flere aktiviteter, og stærkere resultater. Aktiviteter og resultater skaber synlighed, som skaber netværk og kontakter, tiltrækker flere medlemmer til organisationerne og i sidste ende øger organisationernes kapacitet til at skabe forandring. Der er også **klare sammenhænge til andre resultatkategorier**. Der er en direkte sammenhæng mellem øget kapacitet, engagement og ledelse hos frivillige i organisationen og styrket organisatorisk kapacitet. Særligt **unges evne til ledelse er en gennemgående faktor** for resultater omkring organisatorisk kapacitet, demokratisk organisering og synlighed.

Frivillighed og ung-til-ung understøtter som tilgang resultater og synergier. Det skaber sammenhæng mellem individuel og organisatorisk kapacitet. Det giver platforme for reel

inddragelse og ansvar, som er med til at tiltrække flere unge og styrke demokratisk organisering. Det skaber synlighed og interesse ikke kun omkring resultater men også omkring tilgangen, og det er med til at skabe et andet og positivt blik på unges rolle i samfundet.

Det er ikke i alle partnerskaber, at organisationsudvikling sker i lige høj grad, og den organisationsudvikling, der sker, er ofte ikke en del af de formulerede formål for partnerskabsprojekterne. Alligevel er organisationsudvikling et centralt element for andre resultater og for at skabe vedvarende og bæredygtige resultater. **Organisationsudvikling sker over tid og i et sammenspil mellem andre resultater**, der skabes. Derfor er organisationsudvikling også tydeligst og mest markant, der hvor DUF's medlemsorganisationer har skabt **længerevarende partnerskaber** med de samme organisationer over flere projekter. Nogle af de organisationer, der har udviklet sig mest, har således mangeårige partnerskaber bag sig.

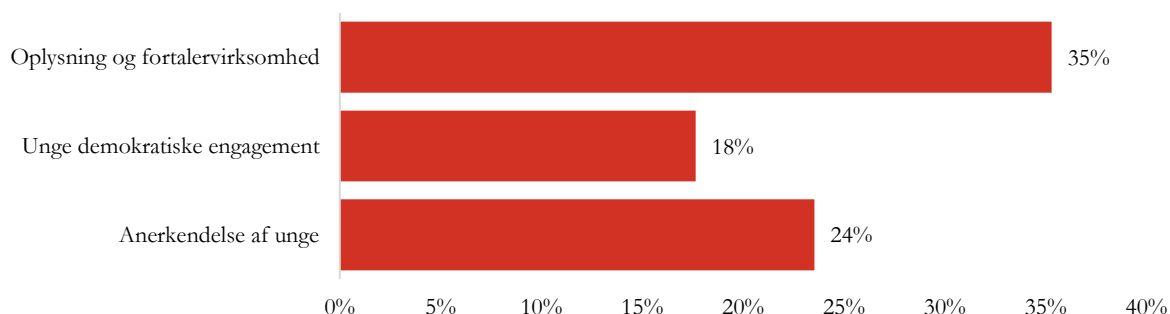
6. SAMFUNDSFORANDRINGER:

Formålet for mange DUF-finansierede partnerskaber er forbedrede levevilkår for andre eller oplysning og fortalervirksomhed, omend det er meget forskelligt, om projekterne bidrager til forandring for tyve eller for flere tusinde mennesker. Forandringer på samfunds niveau sker dog også indirekte gennem projekternes tilgang og metode særligt i forhold til øget anerkendelse af unge. Samlet kan resultater på samfunds niveau kategoriseres i forhold til:

- **Anerkendelse af unge:** Øget anerkendelse af unge som positive forandringsagenter og større inddragelse af unge i beslutningsprocesser.
- **Oplysning og fortalervirksomhed:** Øget oplysning, offentlig debat og unges indflydelse på relevante holdninger eller offentlige dagsordner.
- **Forbedrede levevilkår:** Bedre forhold for unge eller mennesker der lever udsat og i fattigdom.

Fordelingen af hyppighed og væsentlighed af disse resultater i partnerskaber varierer imellem de forskellige datasæt. Hvor fortalervirksomhed står tydeligst frem i rapporterede resultater, er de andre kategorier tydeligere i spørgeskema og outcome-harvesting.

Partnerorganisationer, der "i høj grad" har set følgende effekter i samfundet:

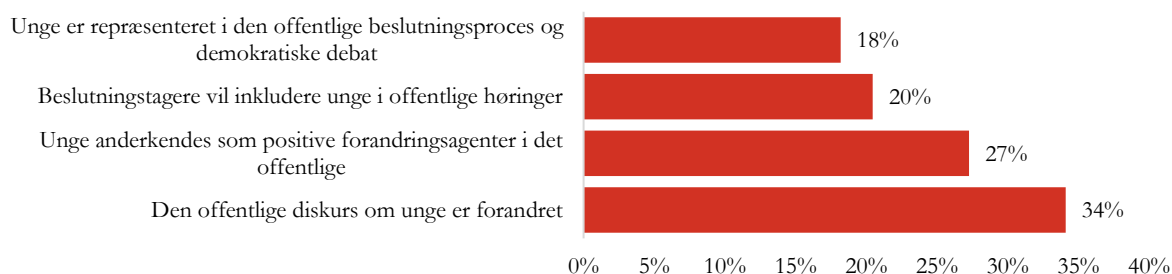
Note: Baseret på besvarelser fra 17 internationale organisationer i hver kategori.

ANERKENDELSE AF UNGE

DUF-finansierede projekter og partnerskaber **bidrager tydeligt til øget anerkendelse af unge** som positive forandringsagenter i partnerlande. Dette er sjældent det formelle formål for projekterne, men alligevel et hyppigt resultat. Anerkendelse af unge dækker over ændringer i offentlige holdninger og diskurs til unge og øget repræsentation af unge i formelle eller uformelle beslutningsprocesser. Af adspurgte partnere i spørgeskemaet mener 59% i nogen grad og 24% i høj grad at have bidraget til øget anerkendelse af unge.

I spørgeskema, og bekræftet fra interviews, relaterer flertallet af resultaterne sig til en almen **ændring i holdningen til unge** særligt i de lokalsamfund, hvor unge er aktive. Men det inkluderer også, at unge formelt inkluderes eller konsulteres i offentlige beslutningsprocesser, hvor de ikke var repræsenterede før.

Inden for hvilke områder er anerkendelsen af unge tydelig?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 44 besvarelser fra 16 internationale organisationer.

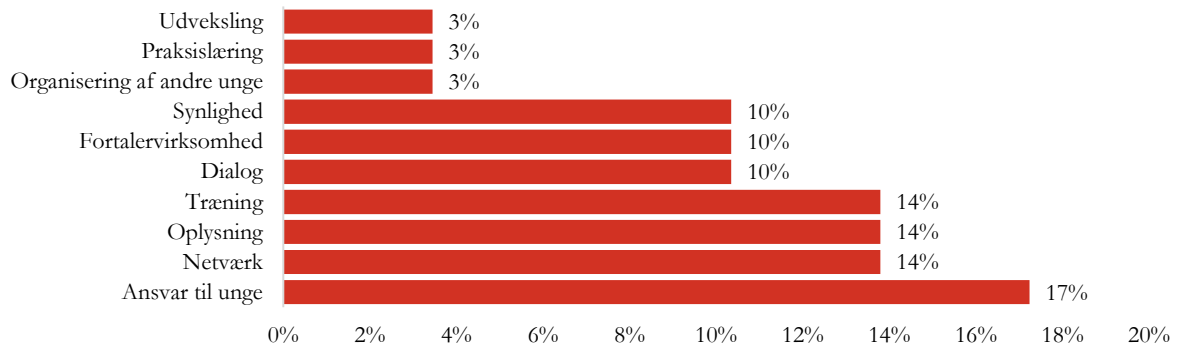
Det væsentligste bidrag til øget anerkendelse af unge er ofte de frivillige selv. De lokalsamfund, de er aktive i, får et positivt syn på unge ved at se deres lederskab og engagement for at hjælpe andre, ligesom de konkrete resultater ofte

skaber opmærksomhed både i sig selv, men også på grund af det faktum at de er genereret af unge frivillige. Eksempelvis nævner en medlemsorganisation med partnerskaber i flere lande: *"Lokalsamfundet har fået rigtig meget ud af det. De unge kommer ud af kriminalitet og misbrug, og de skaber positiv forandring gennem projekterne, hvorfor der kommer et helt andet blik på dem. De [samfundet, red.] ser nu unge som en ressource frem for et problem. Det billede går igen i flere lande. Unge bliver set, respekteret og inkluderet."*

"De [samfundet, red.] ser nu unge som en ressource frem for et problem." – medlemsorganisation.

I spørgeskemaet identificerer partnerorganisationerne flere forskellige bidrag til den øgede anerkendelse, hvor det, at unge har taget ansvar, står tydeligst frem.

Hvilken del af partnerskabet bidrog til anerkendelsen af unge?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 29 besvarelser fra 16 internationale organisationer.

Outcome-harvesting og interviews bekræfter, at der er en markant sammenhæng mellem øget anerkendelse af unge og **øget ledelse og ansvar** fra aktive frivillige, og at unge bidrager til **konkrete sociale forandringer i deres lokalsamfund**. Det bekræftes tydeligt fra interviews, at unge oplever en ændret holdning til dem, fordi de har taget ansvar og gjort noget konkret for at hjælpe andre i lokalsamfundet. Der er også enkelte projekter, hvor øget anerkendelse af unge udenfor partnerorganisationen har været det formelle formål for partnerskaber, hvor projektet støtter organisering af unge, "lifeskills" og deres aktive deltagelse og stemme i samfundet. Som oftest er det dog en indirekte effekt, der knytter sig de unge, der engagerer sig frivilligt fra partnerorganisationen.

I forhold til **unges repræsentation i beslutningsprocesser** er der også både direkte og indirekte effekter. Det er et fåtal af projekterne, der direkte har som formål at skabe adgang til formelle beslutningsprocesser. En række projekter arbejder dog med at sætte organisering af andre **unge i eksisterende repræsentative roller**. Det kan være repræsentanter for unge i kirken, i skolen eller på universitetet. Her har partnerskaber både styrket, at strukturer etableres i overensstemmelse med eksisterende politikker, eller at de fungerer bedre, og at unges deltagelse i disse fora styrkes. Langt flere partnere har dog oplevet **øget inddragelse som indirekte effekt**. Her er de som følge af resultater på et tematisk område blevet inviteret med i offentlige høringsgrupper og fora for politikudvikling eller i tematiske netværk med andre mere veletablerede NGO'er. Det gør sig eksempelvis gældende i Rwanda-casen, hvor MEDSAR på baggrund af deres engagement i at styrke unges viden om seksuel og reproduktiv sundhed blev inviteret til at deltage i et regeringstiltag omkring familieplanlægning. Mange partnere har lignende eksempler, hvor det ikke var et formål, men det alligevel blev en konsekvens af projektet. Der er også eksempler på indirekte resultater, hvor frivillige, der er vokset og har udviklet lederskab i deres organisationer, efterfølgende er blevet valgt ind i borgerrepræsentationen eller er blevet del af lokalpolitiske udvalg og lignende.

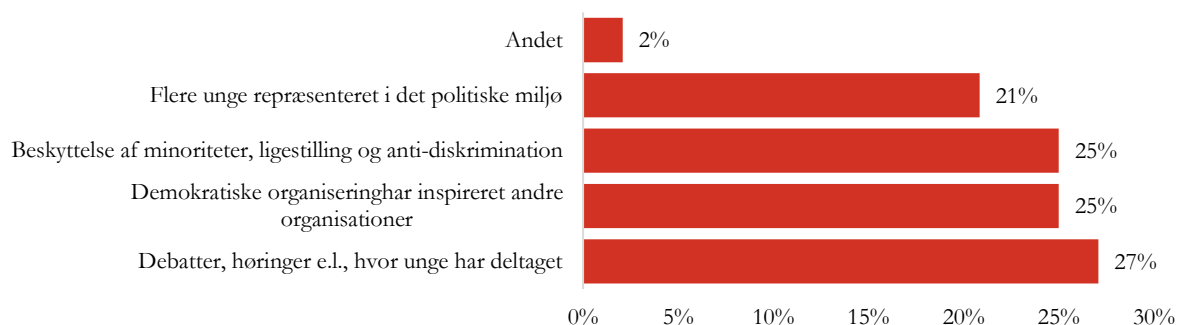
"We are seeing a rise in joint youth community initiatives, young people are doing campaigns for development together, community sweeps and livelihood projects." – partnerorganisation.

FORTALERVIRKSOMHED OG OPLYSNING

Der er på tværs af partnerskaberne **mange eksempler på, hvordan projekter har bidraget til fortalervirksomhed og oplysning**. Dette dækker over resultater relateret til påvirkning af beslutningstagere og processer, men også folkelig oplysning, dialog og engagement. De fleste resultater relaterer sig til oplysning og påvirkning af offentlige holdninger og ikke politisk fortalervirksomhed. Der er dog også solide eksempler på, at partnere har opnået indflydelse på offentlige politikker eller tiltag. Af partnere adspurgt i spørgeskema mener 59% i nogen grad, og 35% i høj grad, at have påvirket samfundsordrer gennem oplysning og fortalervirksomhed. I gennemgang af rapporteringer fremstår fortalervirksomhed som den primære samfunds effekt. Fra interviews, feltbesøg og outcome-harvesting er der dog langt mere fokus på anerkendelse af unge og forbedrede livsvilkår.²

Spørgeskemaet indikerer en bred fordeling af fokus for fortalervirksomhed og oplysning, men det bekræfter et primært **fokus på bredere arbejde med holdninger i lokalmiljøet** relevant for projekternes tema.

Inden for hvilke områder har organisationen bidraget til fortalervirksomhed?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 48 besvarelser fra 17 internationale organisationer.

Der er et klart overlap mellem dette og de indirekte effekter, der er beskrevet i afsnittet ovenfor omkring anerkendelse af unge, og hvordan opmærksomhed omkring unge eller deres øgede lederskab giver muligheder og adgang til beslutningsprocesser.

De fleste resultater under denne kategori omhandler dog **til bearbejdelse af holdninger i lokalsamfund** relateret til projekternes tematiske fokus. Det kan være bredt i forhold til anerkendelse af unge, eller oftere til mere konkrete områder som ligestilling, kvinders rettigheder, unge enlige mødre, seksuel og reproduktiv sundhed mv., hvor projektet, ud over at arbejde med at styrke og organisere den konkrete målgruppe, også er i dialog med familier, skoler, kirker eller andre instanser i lokalområdet for at sikre større opmærksomhed på temaet eller gruppen.

Nogle partnerskaber laver ikke selv fortalervirksomhed, men de **understøtter andre unges fortalervirksomhed**, som del af deres arbejde med at styrke og organisere unge. Igen er dette ofte mindre tiltag fokuseret på lokal opmærksomhed omkring et tema, og det er mere møntet mod at ændre lokalsamfundets holdninger og opmærksomhed end beslutningstageres. Det kan være

² Dette skyldes i konsulenternes øjne en rapporteringsbias, samt at resultatkategorierne i undersøgelsen er bredere end dem, der er blevet rapporteret op imod. En række effekter, der typisk kunne være kategoriseret som fortalervirksomhed, er i den mere kvalitative del af undersøgelsen blevet set af frivillige og partnere som et middel til forbedrede livsvilkår eller anerkendelse af unge.

gennem offentlige debatmøder, malerier i offentlige områder eller oplysning på Twitter, Facebook, mv.

Der er **meget få eksempler på klassisk fortalrarbejde**, forstået som indflydelsesarbejde direkte rettet mod beslutningstagere og indflydelse på formelle love, politikker eller offentlige programmer og prioriteter. Enkelte eksempler eksisterer dog, fx dette fra en partnerorganisation i Afrika: *"Vi har været live i den mest populære radio blandt unge hver dag i 2 måneder, hvor vi har talt for unges deltagelse i lokalvalg og forklaret begreber og rettigheder. Deltagelsesraten steg fra under 40 % til omkring 53 % efter vores kampagne"*. Der er derudover, som også berørt i det tidligere afsnit, klare eksempler på, at partnerorganisationer på grund af projekter efterfølgende er blevet centralt placeret i for eksempel curriculum udvikling, lokalpolitiske dialoger, eller andet. I disse tilfælde er det dog som et **resultat af anerkendelsen af aktiviteter fokuseret på at hjælpe andre unge**, der har ført til, at organisationen er blevet inviteret med til dialog. Det er således ikke været fortalervirksomhed, der har været den primære intention eller aktivitet. En medlemsorganisation forklarer det sådan: *"Der har måske ikke været så meget direkte advocacy, for det er meget praktiske projekter, men indirekte har det et aftryk. Hele projektrammen omkring ung-til-ung betyder, at unge er blevet sat mere på dagordenen. Der er skabt mere kontakt med lokalpolitikere, de har været i nationalt TV og radio. Der er skabt mere opmærksomhed og anerkendelse af unge, og at unge er aktive og kan sætte et aftryk."* Mange partnere forklarer på samme måde, hvordan partnerskabets konkrete resultater eller tilgang har skabt kontakt og givet dem adgang til skoleledelse, byråd eller regionale og nationale fora, høringer og politikudvikling.

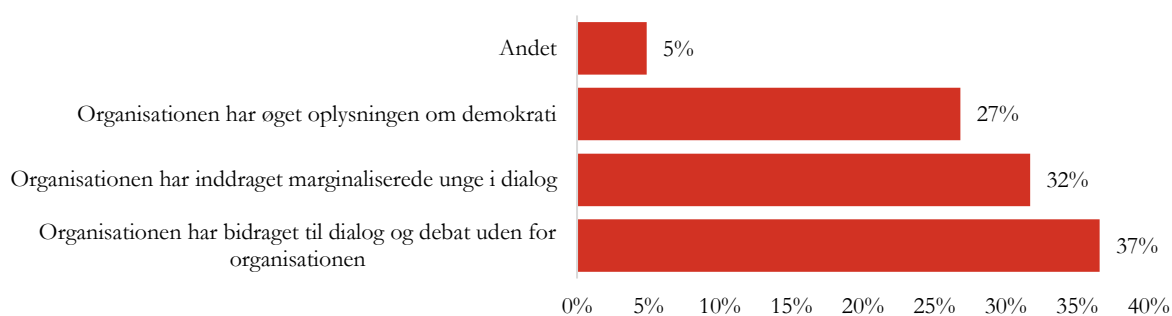
FORBEDREDE LIVSVILKÅR

I den kvalitative del af undersøgelsen fremstår **forbedrede livsvilkår for unge, fattige eller marginaliserede grupper som et hyppigt og væsentligt resultat** for partnere. Kategorien dækker over, at projektets fokusgruppe har forbedret deres forhold eller status og inkluderer områder som bedre sundhed, mindre diskrimination, flere handlemuligheder, bedre økonomi, mv.

Effektkategorien er tilføjet i løbet af effektvurderingen, og der indgår derfor ikke kvantificerbare data fra spørgeskemaundersøgelsen. Både fra interviews, feltbesøg og outcome-harvesting er det dog en tydelig effekt af partnerskaberne, og det er, hvad partnere og frivillige ofte opfatter som deres mest signifikante resultater. Fra frivillige hos både medlems- og partnerorganisationer er det tydeligt, at det at gøre en konkret forskel for andre er en væsentlig del af deres motivation og engagement.

I forhold til at forbedre livsvilkår for andre varierer temaer og fokus, men et gennemgående element i de fleste indsatser er demokratisk engagement og kapacitetsopbygning af andre unge i lokalsamfundet med et særligt fokus på marginaliserede grupper. 71% af alle partnere i spørgeskemaundersøgelsen mener, at de i nogen grad har bidraget til organisering af unge udenfor deres organisationen, og 18% i høj grad. Dette har været nogenlunde ligeligt fordelt mellem bred dialog og debat omkring unges prioriteter og placering i samfundet og indsatser fokuseret på marginaliserede grupper.

Inden for hvilke områder har I øget jeres demokratiske engagement?

Note: Det er muligt at give flere besvarelser. I alt 41 besvarelser fra 17 internationale organisationer.

Det primære bidrag til øget demokratisk engagement af kapacitet af andre unge har været organisering af unge, kapacitetsopbygning og dialog med unge og deres omkringliggende samfund. Dette bekræftes i gennemgang af rapporter, interviews og outcome-harvesting, hvor der er mange eksempler på, at partnerskaber rækker ud til unge generelt, unge i flygtningelejre, unge enlige mødre, unge i fængsler, gadebørn eller børn på børnehjem.

Projekterne etablerer selvhjælpsgrupper, styrker kapacitet og almene og demokratiske færdigheder eller viden om for eksempel seksuel og reproduktiv sundhed, skaber dialog og debat i samfundet omkring marginalisering, diskrimination eller mangel på muligheder og arbejder således for at forbedre forhold og muligheder for andre unge. Eksempelvis nævner en partnerorganisation: *"Hvis organisationen ikke deltog [i et partnerskab, red.] med den danske organisation og DUF, ville der stadig forekomme tidlige graviditeter blandt studerende, hvilket medfører høj dødelighed i landet. Forekomsten af HIV/AIDS ville også stadig være høj, da viden om overførsel og forebyggelse ikke ville være blevet delt".* En række af disse aktiviteter og resultater kunne relateres til fortalervirksomhed eller anerkendelse af unge, men for partnere er **drivkraften bag resultaterne en forventning om forbedrede livsvilkår** for de unge der arbejdes med. Som indikeret i tidligere afsnit, er det dog ofte opmærksomheden omkring denne type indsatser, der har været med til at øge anerkendelsen af unge eller været med til at skabe adgang til offentlige beslutningsprocesser, mv.

"The partnership has allowed us to introduce the peer education approach within our youth programs and projects, which has helped us to train many young educators who are today community leaders contributing to the change in their societies" – partnerorganisation.

Der er yderligere en række eksempler på indirekte effekter indenfor denne kategori, hvor unge frivillige gennem projekterne har opbygget kapacitet, engagement og lederskab og **startet deres egne initiativer** eller frivillige organisationer i deres lokalsamfund. Dette rækker fra dialog-initiativer til oplysning om sundhed, bedre adgang til ambulancer til støtte til ofre fra tyfoner.

BEDRE LEVEVILKÅR FOR UNGE ENLIGE MØDRE I RWANDA

AEBR Youth er en underafdeling af AEBC (Association of Baptist Churches in Rwanda), der blev oprettet på baggrund af øget aktivitet omkring unge som resultat af partnerskab med Baptisternes Børne og Ungdomsforbund (BBU) og Danske Baptisternes Spejderkorps (DBU). Der har siden 2014 været syv projekter, inkl. ungdomslederudveksling, netværksaktiviteter, pilotprojekter og tre partnerskabsprojekter. De seneste projekter, Tugumane og Turikumwe, har fokuseret på at støtte unge enlige mødre mellem 15-22 år, som grundet graviditet uden for ægteskab er blevet udstødt fra familie, skole og/eller kirken. Pigerne har således ganske unge i en sårbar situation skulle klare både sig selv og deres barn. Projektet har ønsket at sætte fokus på deres situation, som er en generel udfordring i Rwanda, og hjælpe unge enlige mødre i udvalgte kirker. Over projektperioderne er cirka 160 piger på tværs af 20 kirker blevet organiseret i "Groups of Hope". Fire unge frivillige, to af hvert køn, fra den lokale menighed støtter de unge, enlige mødre. De frivillige har modtaget træning i emner som rettigheder, ligestilling og reproduktiv sundhed. Det seneste projekt har ligeledes arbejdet med almene færdigheder og oprettelser af VSLA-grupper for at understøtte mikro-entreprenørskab primært med fokus på syning. Ud over dette har projektet gennem dialog arbejdet med både familie og kirke omkring at tage de enlige mødre tilbage i fællesskabet.

Projektet har generet resultater omkring øget kapacitet, engagement og lederskab for de frivillige, der har været engageret. Yderligere har AEBC styrket deres evne til at arbejde med unge, og unge i organisationen har fået en langt mere fremtrædende rolle og stemme i organisationen. Projektet har også tiltrukket opmærksomhed og anerkendelse fra både politiske aktører og den brede offentlighed. For mange af de frivillige er det mest signifikante resultat dog, at unge enlige mødre har forbedret deres livsvilkår. Gennem projektet, træning og selvhjælp i "Groups of Hope" har de enlige mødre øget deres selvtillid, deres viden og almene færdigheder. En af de frivillige fortæller; *"I know one woman who got pregnant and dropped out of school, and by being part of the project (she received a training where she understood that what happened to her was not her fault but is a normal situation and by that she gained confidence to again be part of the society) she went back to school and now she is working as a teacher herself"*. Mange har genoptaget deres skolegang, er taget tilbage i deres familier og også kirkerne er begyndt at ændre holdninger og acceptere og inkludere de enlige mødre. Flere af kvinderne har overkommet sociale barrierer, fået registreret deres børn ved de offentlige myndigheder og har således adgang til lægehjælp og andre sociale ydelser. Som resultat af entreprenørskab har en række af de enlige mødre også forbedret deres økonomi og har bedre mulighed for at klare dagligdagen og deres barn.

TVÆRGÅENDE KONKLUSIONER

DUF-finansierede partnerskaber **bidrager tydeligt til resultater på samfundsniveau**, både i forhold til anerkendelse af unge, fortalervirksomhed og oplysning, og forbedrede livsvilkår. Særligt forbedrede livsvilkår og det, at **unge tager ledelse og ansvar for at forbedre forhold for andre i lokalområdet, fremstår som en synergieffekt** i forhold til de andre typer resultater på samfundsniveau. Det er således tydelige sammenhænge mellem det, at unge selv tager ledelse, udviser engagement, og frivilligt bruger tid på at forbedre forhold for andre, og unges anerkendelse og stemme i lokalområdet.

I forhold til andre aktiviteter og resultater er **ledelse et gennemgående bidrag til resultater på samfundsniveau** men også til aktiviteter fokuseret på organisering af både frivillige i og udenfor organisationen. **Organisering af unge uden for organisationen er således et markant element i samfundseffekter**, der rækker ud over oplysning, og det er særligt tydeligt i indsatser, der er fokuseret på at hjælpe andre unge, inklusiv unge i en sårbar kontekst, med at forbedre deres egne forhold og livsvilkår.

Igen er **ungeledede organisationer og ung-til-ung tilgangen en indlejret del af resultaterne**. Det skaber ekstra opmærksomhed og anerkendelse, når det er unge selv, der tager ansvar. Ung-til-ung tilgangen er også med til at inspirere andre unge til øget ansvar, da frivillige, der bliver mentorer, trænere og organiserer selvhjælpsgrupper, er et relaterbart eksempel på de muligheder, det giver at engagere sig. Yderligere oplever frivillige også, at det er nemmere at få unge i tale og åbne op gennem ung-til-ung tilgangen, uanset om det handler om problemer ved at have børn uden for ægteskab, seksuel og reproduktiv sundhed eller bare følelsen af manglende muligheder som ung, så bliver der nemmere skabt tillid, og dermed forandring, i en peer-til-peer relation.

Mange resultater er planlagte, andre er ikke. **Der er eksempler på markante resultater på samfundsniveau, der slet ikke er reflekteret eller rapporteret**. Således har for eksempel adgang til beslutningsfora sjældent været et formål for et projekt, men det er opstået som resultat af andre indsatser. På samme måde er resultatet fra MEDSAR-casen, med en stærkere generation af læger, der i fremtiden bedre vil være i stand til at kommunikere med deres patienter, et markant resultat, der ikke fremgår direkte af afrapporteringen.

7. OVERORDNEDE REFLEKTIONER OG ANBEFALINGER

Læring og dokumentation af resultater. DUF-finansierede partnerskaber leverer resultater i alle undersøgelsens effektkategorier. Dette bekræftes både fra organisationernes egen opfattelse i spørgeskemaundersøgelse, i interviews, i projekternes afsluttende afrapportering og fra feltbesøg og outcome-harvesting. I afsluttede afrapportering fra pilot og partnerprojekter fra 2014-2020 er der en overvægt af individuelle og organisatoriske resultater, som også præsenteret i figuren på side seks i rapporten.

I outcome-harvesting, der kortlægger de mest signifikante resultater fra fire partnerskaber, er der markant overvægt af resultater omkring demokratisk organisering, anerkendelse af unge, forbedrede livsvilkår, og unges lederskab. Denne forskydning skyldes primært, at afrapportering er relativt aktivitetsnær, samt den bias der er i outcome-harvestings fokus på mest signifikante resultater frem for projekternes formelle formål. Begge bekræfter dog konklusionen omkring **resultater i alle udviklingstrekantens dimensioner**.

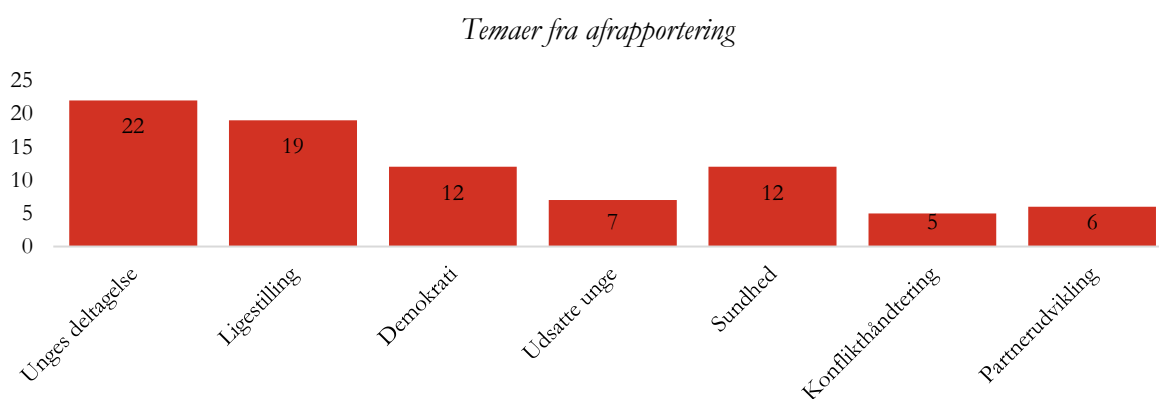
Det er, i forhold til udviklingstrekantens nuværende formulering, relevant at bemærke, at **fortalervirksomhed fylder relativt mindre i projektresultater end forventet**. Mod forventning fremstår **forbedrede livsvilkår for andre som en tydelig effekt** og som et af de mest markante i outcome-harvesting. Dette er relevant, ikke kun i forhold til bedre at fange og give bedre plads til denne type resultater i projekter og afrapportering, men også fordi der er observeret relevante sammenspil mellem dette resultat, unges engagement, og anerkendelse af unge. **Ungeledte projekter og ung-til-ung tilgangen** har en særlig rolle i at underbygge dette samspil. På samme måde er frivillighed og engagement med til at partnerskaberne, gennem deres tilgang, skaber øget anerkendelse af unge i de lokalsamfund, hvor projekterne er aktive. Som noteret i analysen har det

oftere været unges ledelse og indsats for andre, der har skabt opmærksomhed, anerkendelse og politisk inddragelse, mere end det har været målrettet politisk fortalervirksomhed.

Der er fra feltbesøg afdækket **en række resultater, der fremstår underrapporterede**. Projekter har således leveret både planlagte resultater, der ikke nødvendigvis er uddybet i afrapportering, men også i høj grad uplanlagte resultater, der er opstået på baggrund af det praktiske engagement og dets tilgang. Dette er særligt i forhold til partnerorganisationernes øgede kapacitet, demokratiske organisering eller unges anerkendelse. Det nuværende rapporteringsformat fastlåser afrapportering inden for de planlagte formål, ligesom det ikke skaber rum til resultater omkring forbedrede livsvilkår. Endelig udnytter resultatrammen og afrapportering ikke muligheden for at kategorisere og kvantificere resultater. Årsrapporter kan fremstå anekdotiske omkring resultater i partnerlande, hvor denne undersøgelse peger på, at der ligger signifikante og også kvantificerbare resultater i de bagvedliggende projekter.

1. DUF kan overveje at arbejde med **”selvfaciliterede” projektafslutningsevalueringer**, der kombinerer elementer som den ”most significant change” tilgang, der bruges i monitoreringsbesøg og ”outcome harvesting” som i denne undersøgelse kombineret med definerede resultatkategorier og tilpasset den generelle kapacitet, der er i partnerskaberne. Yderligere kan det overvejes at arbejde mere gennemgående med en **revideret DUF-resultatramme**, der kan understøtte kvantificering af resultater, rapportering og læring på tværs af partnerskaberne og styrke muligheden for læring omkring, hvornår og hvordan resultater opstår. Rapportens dokumenterede effekter burde være et relevant udgangspunkt for en revideret resultatramme.

Temaer, netværk, og samarbejde på tværs af partnerskaber. DUF-finansierede partnerskaber er meget forskellige. Alligevel er der **sammenfald omkring en række temaer**. På baggrund af rapporter fra 2014-2020 fordeler de primære temaer for pilot- og partnerskabsprojekter sig som følger:

Kilde: Dokumentgennemgang.

I forhold til den brede forståelse af **demokrati** fra udviklingstrekanten bidrager alle DUF-projekter til demokrati. Nogle projekter arbejder mere direkte med demokrati i forhold til valg, fortalervirksomhed rettet direkte mod demokratisk valgte beslutningstagere eller unges demokratiske rum i for eksempel skoleudvalg mv. De fleste projekter gør dog dette ved at styrke ligestilling og unges deltagelse og engagement i samfundet, mere end at demokrati er et defineret tema eller omdrejningspunktet for resultater på samfundsniveau. Som overordnet formål synes

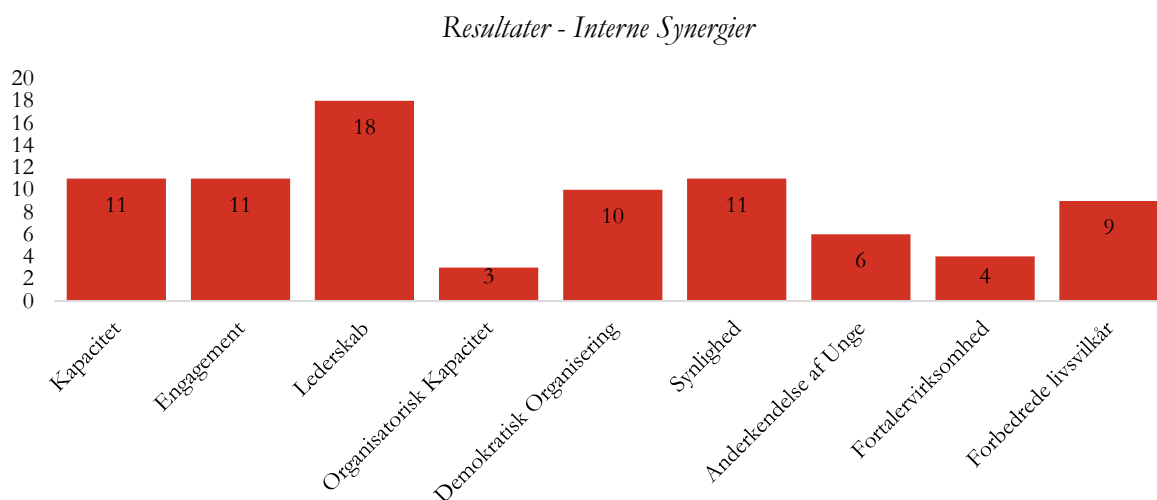
unges engagement og medborgerskab derfor mere rammende end demokrati, uagtet at det kan argumenteres at være forskellige vinkler på det samme.

Køn og ligestilling er på samme måde det konkrete fokus og tema for flere projekter. For nogle projekter er det en del af fokus for samfundsresultater, og for andre er der fokus på for eksempel ligestilling inden for partnerorganisationen. I andre projekter skabes resultater som del af tilgangen, uden at det er et formuleret resultat. For eksempel, når stærke ledelseskrafter fra den danske medlemsorganisation er kvinder, kan det skabe refleksion og inspiration i partnerorganisationerne, ligesom nogle medlemsorganisationer har politikker for ligestilling som også udmønter sig konkret i partnerskabsdialog og samarbejde. Der er ikke en samlet tilgang, og ikke alle projekter reflekterer over eller skaber resultater relevant for ligestilling og køn. For flertallet af DUF-støttede projekter er dette dog implicit eller eksplicit en del af de skabte resultater.

Det er en central del af DUF's narrativ og styrke, at der er plads til "alle" temaer og typer af projekter, og at fokus primært er at støtte medlemsorganisationernes fokus og interesse. Dette virker umiddelbart naturligt for en medlemsbaseret organisation som DUF, og som den bedste grobund for interesse og engagement fra medlemmer og frivillige. Det har den effekt, at der er stor differentiering i, hvordan projekter arbejder med demokrati, ligestilling, temaer og tilgange, og derfor også at der er mindre mulighed for at arbejde med læring, udveksling, samarbejde og synergi imellem projekter.

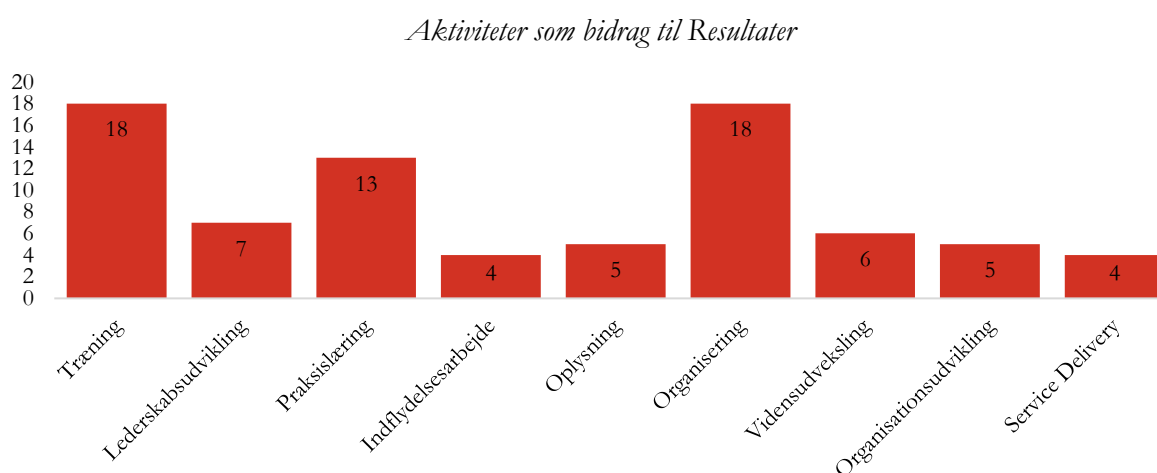
2. DUF kan overveje, hvordan det at være medlemsdrevet kan kombineres med en klarere refleksion over hvilke krav, der er relevante i forhold til et overordnet puljetema, og hvordan dette kan variere, alt efter om det er unges engagement, medborgerskab eller demokrati. Dette kunne danne grobund, ikke blot for klarere rammer, men for større mulighed for støtte, læring og udveksling mellem partnerskaber. Særligt partnerorganisationer har udtrykt interesse i større mulighed for udveksling med andre partnere, der arbejder på samme temaer som dem selv. Allerede nu er der overlap mellem temaer, hvor der er mulighed for mere struktureret støtte og udveksling. Ligeledes kan det overvejes om puljen kunne arbejde med prioritetstemaer eller tilgange indenfor hver strategiske periode. Dette ville kunne understøtte endnu større synergi, mulighed for netværksdannelse og muligheder for tværgående tematiske indsatser omkring oplysning, fortalervirksomhed, læring og synlighed både i Danmark og ude. Dette bør ikke trække fra det primære fokus på medlemsorganisationerne, men det giver mulighed for bedre at balancere det i forhold til fokus på og formidling af, hvilke resultater projekter skaber hos partnerorganisationer og i partnerlande.

Frivillighed, Lederskab og Organisering. Analysen viser, at der er klare sammenhænge mellem resultater, således at **resultater ofte understøtter eller er afhængige af hinanden**. Dette understøtter således teorien bag udviklingstrekanten. De mest succesfulde projekter syntes netop at være dem, hvor resultater understøtter hinanden og skaber en positiv spiral af effekter. Særligt nogle effekter kan betragtes som synergieffekter, forstået som i hvor høj grad de også bidrager til andre effekter. Mens de er afhængige af andre effekter, er de centrale i at skabe disse positive spiraler og være bindeled mellem resultatkategorier. Undersøgelsen peger på **ledelseskapacitet, demokratisk organisering, og organisatorisk synlighed** (ofte opnået på baggrund af bidrag til forbedrede livsvilkår) som centrale effekter, der bidrager til og understøtter andre resultater.

Kilde: Outcome-harvesting

I forhold til aktiviteter er der ligeledes for **træning, organisering, og praksislæring** en intern synergi og et tydeligt udslag for disse som aktiviteter, der bidrager til resultater – særligt i forhold til at opbygge lederskab.

Kilde: Outcome-harvesting

Et andet element, der er centralt for projekter med stærke resultater, er **organisering af unge**. Det kan enten være af andre frivillige, men det er oftere organisering af unge uden for organisationen. Der er tydelig forskel på om projekter formår at skabe synergi mellem resultater i forhold til, om det forbliver en projektgruppe, der afholder træning og enkeltstående events, sammenlignet med de projekter hvor projektgruppen arbejder med at organisere og aktivere andre unge. Projekternes rækkevidde og resultater – ikke mindst de indirekte resultater, der opstår på baggrund af DUF's tilgang – bliver ganske enkelt større, jo flere der bliver aktiveret omkring projektet. Mange projekter arbejder med organisering gennem mentorroller, træning af trænere, snow-flaking, peer-to-peer grupper mv., og er relevant at understøtte gennem et relateret fokus i læring, træning, kapacitetsopbygning, guidelines mm.

Endelig peger analysen på, at **ungeledede projekter, frivillighed, og ung-til-ung tilgangen** spiller en rolle i at understøtte disse synergier. Når træning og engagement bliver til lederskab, er en central faktor ”at der ikke kommer en voksen”, som det er blevet

“Man tager ekstra ansvar når det går op for en at der ikke kommer en voksen og løser problemerne”.
Dansk frivillig

formuleret i en interview. Det fremkalder de rum, hvor der er behov for og plads til, at unge tager større ansvar. På samme måde spiller tilgang og metode en tydelig rolle i samspillet mellem ”forbedrede livsvilkår”, ”organisatorisk synlighed” og ”anerkendelse af unge”, der er fremhævet flere steder i rapporten. At unge tager lederskab og er med til at skabe positiv forandring, er centralt for denne resultatsynergi, særligt i en kontekst hvor dette ikke er forventet.

3. DUF kan overveje hvordan disse elementer understøttes yderligere i partnerskaberne. Det er ikke alle projekter, hvor dette sammenspil skabes, men det er ofte dette sammenspil, der skaber partnerskaber med resultater i alle dimensioner af udviklingstrekanten og har resultater, der rækker ud over de planlagte. Følgende elementer fremstår særligt centrale:

- Fokus på at opbygge ledelseskapacitet blandt frivillige i partnerorganisationer.
- Sikre at partnerskaber arbejder med organisering eller fokus på, hvordan partnerskaber skaber mulighed for engagement, frivillighed og ansvar for andre unge uden for kerneprojektgrupperne.
- Større balance i fokus mellem fortalervirksomhed og det at skabe forbedrede livsvilkår for andre. Det sidste fremstår centralt, både for unges engagement og for øget anerkendelse af unge.

Der er plads til yderligere undersøgelse af, hvordan og hvornår disse synergier opstår for bedre at kunne understøtte dette samspil, der opstår i projekterne.

Yderligere er der en klar **sammenhæng mellem øget individuel kapacitet, og organisatorisk kapacitet**. Det er dog også en skrøbelig relation, da der er stor udskiftning af frivillige i organisationerne indenfor og imellem projektperioder. Der er gode eksempler på, hvordan medlems- og partnerorganisationer aktivt arbejder med at forankre viden, eksempelvis gennem mentorordninger i projektgrupper, strukturerede overlap mellem gamle og nye frivillige eller ved lønnede formænd eller projektkoordinatorer, der forbliver længere i organisationen end de frivillige. For at styrke sammenhængen og stabiliteten mellem individuel og organisatorisk kapacitet vil det være et væsentligt område for DUF at etablere god praksis og vejledning omkring.

Når partnerskaber virker. Partnerskaber er forskellige, og hvad, der driver partnerskaber, er forskelligt også mellem medlems- og partnerorganisationer. Der syntes dog at være visse fælles elementer i de partnerskaber, der evner at skabe synergi imellem resultater.

Det tydeligste element i hvornår synergier opstår, og effekten bliver mere end det enkelte projekt, relaterer sig til **længden af partnerskabet**. Mange partnerskaber strækker sig over flere projekter og er i nogle tilfælde startet før effektvurderingens periode. De længere partnerskaber er centrale, særligt for at øget lederskab forplanter sig til øget organisatorisk kapacitet og demokratisk organisering. Partnerskabets længde er således centralt for, at der opstår synergi mellem de forskellige elementer i udviklingstrekanten.

Der er ligeledes forskel på projektorganisering. Det væsentligste element er at skabe **ejerskab, engagement og ledelse i partnerorganisationen**. Der er eksempler på partnerskaber, der ikke har formået at skabe dette, og hvor projektet bliver en evig jagt fra den danske medlemsorganisation i at sikre, at aktiviteter gennemføres og fremmøde fra partneren. Dette er ikke normen, men der er stadigvæk forskel inden for de enkelte partnerskaber på, hvor stærkt ejerskabet er. Komplekse projekter, organisering af unge i partnerlande, styrket lederskab mv. kan ikke skabes uden stærkt ejerskab fra partnerorganisationen. Undersøgelsen kan ikke pege på, hvornår dette opstår, men relevante elementer inkluderer ejerskab i projektudvikling og implementering, organisations- og projektstruktur, der sikrer både bred involvering og tydeligt lederskab, at der opbygges ledelse og færdigheder i partnerorganisationen, og at projekter skaber og synliggør dets resultater. Det er ligeledes relevant at bemærke, at hvor det interkulturelle møde fylder meget for engagement i de danske medlemsorganisationer, så fremstår kompetencer, kapacitet og en praktisk platform for engagement som en væsentligt større drivkraft for partnerorganisationer.

Endelig er der også forskel på, hvordan **projektorganisering forgår i medlemsorganisationerne**. Dette fremstår som sekundært for resultater i forhold til at sikre ledelse og ejerskab hos partnerorganisationer, men stadigvæk som et væsentligt element i partnerskabets merværdi. Næsten alle er bygget op omkring en kerneprojektgruppe, men der er væsentlig forskel på bredden af engagementet, ligesom der er forskel på, hvor ofte medlems- og partnerorganisationer er i kontakt og om hvad. Der er stor forskel på hvor ofte partnerskaber er i kontakt. Nogle har faste møder to gange om ugen andre månedligt eller kvartalsvis. Medlemsorganisationer har en vigtig rolle i at understøtte, at der udvikles stærke projekter, men ligeledes at ejerskabet til projektet forankres i partnerorganisationerne. Der er enighed blandt DUF's medlems- og partnerorganisationer om, at medlemsorganisationerne spiller en vigtig rolle i projekt- og budgetmonitorering, og at dette styrker kvaliteten i projekterne.

4. DUF kan overveje at prioritere projekter, der har potentiale for længevarende partnerskaber, og eventuelt også have større fokus på partnerorganisationerne i aktiviteter mv., når først partnerskabet er skabt. Partnerorganisationer er dem, der implementerer projekter og sikrer og forankrer resultaterne. Det er væsentligt at partnerorganisationerne tager ejerskab, er velorganiserede og har kapacitet til at implementere projekter. Medlemsorganisationerne har en væsentlig rolle i at give plads til og sikre dette samt indledningsvist at vælge de rigtige partnere. Det er væsentligt for DUF også at forstå partnerne og deres behov for bedre at kunne understøtte medlemsorganisationerne i denne opgave.

DUF og puljens formål. Som noteret i den indledende sektion har puljens formål bevæget sig fra et klart fokus på medlemmer til et fokus, hvor dette er tydeligere balanceret i forhold til resultater, tilgang, og partnerorganisationer. Disse elementer er på den ene side gensidigt afhængige. Hvis der ikke er noget engagement fra medlemsorganisationer, er der ingen partnerskaber eller resultater. På den anden side trækker de ikke nødvendigvis i samme retning. Dette er fortsat en væsentlig balance at sikre klarhed omkring i puljens formål. DUF har et naturligt og vigtigt formål i at understøtte medlemsorganisationer i deres globale engagement. Det er dog evident, at forskellige typer af projekter og partnerskaber skaber forskellige resultater. Fra et resultatperspektiv kan det eksempelvis give mening at have større krav til typer af partnerorganisationer, temaer og tilgange – det ville dog ikke nødvendigvis styrke det frivillige engagement fra medlemsorganisationerne, der er centralt for projekternes opstart og

gennemførelse. Det bør dog være en klar overvejelse fra DUF, hvor balancen mellem **medlemsengagement, ejerskab og kapacitet hos partnere og fokus på resultater i partnerlande** bør være for puljen. Der er ikke noget objektivt svar på denne balance, men det er en væsentlig refleksion, hvor DUF's eget svar bør være retningsgivende, og hvor der kan være plads til en kalibrering af puljen, dens krav og retningslinjer i forhold til dette svar.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at **DUF's tilgang har fået positiv anerkendelse** fra både medlemsorganisationer og partnere. At der er fleksibilitet, at der gives plads til ansvar, men også rum til eksperimenter og fejl. Det er centralt for engagementet og ultimativt de unges eget lederskab. Der har været enkeltstående betragtninger omkring forbedring af kommunikation af trænings- og aktivitetskalender, formatet for træning, mv., men overordnet har der været stor tilfredshed med DUF's udbud, format og proces for bevillingsansøgninger. Særligt har **DUF's medarbejdere fået stor ros fra medlemsorganisationer**, som værende kompetente, nærværende, tilgængelige, fleksible og med et oprigtigt ønske om at forstå de unges projekter og ambitioner.

8. KONKLUSION

DUF-støttede partnerskaber er mellem medlemsorganisationer i Danmark og ungeorganisationer i DAC-lande. **Partnerskaberne er karakteriseret ved** at bygge på frivillighed og en ung-til-ung tilgang. Det er et centralt element i partnerskaberne at der, som en frivillig formuler det, "ikke kommer en voksen". Det både fordrer og opbygger ansvar og engagement. Samtidig oplever medlemsorganisationer og partnere, at der er plads til at eksperimentere og lære af sine fejl, og hvor samspillet mellem læring og praktisk implementering understøtter unges kompetencer, der vokser i takt med udfordringer og opgaver. Partnerskaber under DUF kan på mange måder karakteriseres som en rejse. En rejse fra mindre til større projekter, en rejse hvor kapacitet og engagement kan vokse til lederskab, og hvor både medlems- og partnerorganisationer vokser og styrker deres kompetencer til at arbejde med unge og frivilligt drevne organisationer.

DUF-støttede partnerskaber er ofte konkrete og praktiske projekter hvor foreningsaktive unge arbejder for at forbedre livsvilkår for andre. Det kan være unges sundhed, seksuelle og reproduktive rettigheder, kvinder ligestilling, børn på børnehjem, enlige mødre eller at skabe kompetencer og muligheder for engagement for andre unge. Partnerskaberne kan have mange formål, men indlejret i deres tilgang og metode bidrager projekterne på tværs af partnerskaber **til forandringer, der understøtter unges aktive medborgerskab**. Gennem træning og læring i praksis udvikler frivillige deres **individuelle kapacitet, engagement og lederskab**. De muligheder, projekterne giver for praktisk engagement, er ofte med til at tiltrække og fastholde flere frivillige, og ofte bringer projekttaktive frivillige deres kompetencer i at drive og udvikle deres organisation i spil uden for projektet. På den måde bidrager projekterne til at styrke ikke bare medlemsorganisationernes internationale engagement men også **partnerorganisationernes kapacitet, netværk og evne til at engagere frivillige**. Endelig bidrager partnerskaberne, udover deres specifikke formål, også til **samfundsforandringer**, der understøtter unges medborgerskab, både ved at understøtte andre unges samfundsengagement, ved at skabe opmærksomhed og dialog om unges prioriteter, og ved at skabe et syn på unge som positive forandringsagenter gennem det praktiske engagement.

Gennem deres formål, men også i høj grad tilgang, bidrager DUF-projekter samlet til at **udvide og understøtte unges medborgerskab og samfundsengagement** eller hvad der kan beskrives som "levet demokrati" eller "demokrati fra neden". Formelt demokrati kræver stærke foreninger,

der kan understøtte demokratisk engagement og borgere, der tager lederskab og engagerer sig for at være demokrati i praksis. Når metoden i DUF-støttede partnerskaber understøtter medborgerskab og levet demokrati, handler det i høj grad om ung-til-ung tilgangen, og at projekterne implementeres gennem foreningsaktive unge, som dermed understøtter og udbreder frivillighed som begreb og som praksis. Det styrker både frivillig kultur og frivillige foreninger. Flere tusinde unge er aktive i DUF-støttede partnerskaber hvert år. Det frivillige engagement bliver afgørende for unge frivilliges udsyn, muligheder og samfundsengagement på måder, der rækker langt ud over projektet selv. For mange bliver engagementet i projektet livsdefinerende for de frivilliges uddannelses- og jobvalg, demokratiske og politiske engagement og det udsyn, det giver at opleve, at man gennem engagement kan gøre en forskel.

DUF-støttede partnerskaber generer partnerskaber på både individ, organisations og samfunds niveau, der tilsammen bidrager til øget medborgerskab. Det gør de gennem projekternes formål, men det er også i høj grad metoden og tilgangen – de ungedrevne frivilligt baserede partnerskaber, der skaber forandringer - der understøtter medborgerskab, samfundsengagement og levet demokrati på både individ-, organisations- og samfunds niveau. Rapportens primære konklusioner kan ses opsummeres i nedenstående figur.

10 EFFEKTER AF DUF'S INTERNATIONALE PULJE

DUF-støttede partnerskaber bidrager til medborgerskab og demokrati i praksis. De øger unges frivilliges engagement og lederskab, styrker ungeforeninger i Danmark og i partnerlande og støtter unges samfundsengagement for konkrete forandringer.

SAMMENSPIL MELLEM RESULTATER OG METODE

Forandringerne i DUF -støttede projekter sker i høj grad i synergi imellem projekternes formelle formål og partnerskabernes tilgang og metode

FRIVILLIGHED

DUF-støttede partnerskaber er baseret på frivillighed. Det gør, at projekterne ikke bare i formål, men også i tilgang, er med til at opbygge medborgerskab, og de skaber ofte stor opmærksomhed omkring projekternes resultater i lande, hvor unge ikke normalt er foreningsaktive.

UNG-TIL-UNG

DUF-støttede partnerskaber er baseret på ung - til-ung samarbejde. Det er med til at opbygge ansvar og ledelse hos unge, styrker interesse og engagement fra andre unge, og bidrager til at ændre synet på unge i partnerlande.

